

نگرشی جدید به آموزش تنبک
به اهتمام امیر حسین طریقت

سرشناسه :	طریقت ، امیرحسین ، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدید آور:	نت به نت / اثر امیرحسین طریقت
نام پدید آور :	امیرحسین طریقت
مشخصات نشر :	تهران : امیرحسین طریقت ، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری :	ص ۱۰۰
شابک :	۹۷۹-۰-۶۹۸۵۰-۲۶۱-۰
وضعیت فهرست نویسی :	فیبا
موضوع :	موسیقی برای تمبک - آموزشی
رده بندی کنگره :	
رده بندی دیویی :	
شماره کتابشناسی ملی :	

مؤلف	امیرحسین طریقت
طراح جلد	سعید حقیقت
نت نویس و حروف نگار	بهاره سپاسی
چاپ	مهرسام
چاپ اول	۱۳۹۷
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه

قیمت کتاب : ۲۰۰/۰۰۰ ریال

تقدیم به پدرم، اولین استادم، کسی که تمامی موانع زندگی را از جلوی راهم برداشت

تقدیم به مادرم که نوازندگی تمبک را مدیون او هستم

تقدیم به همسرم که در این سالها همواره پشتیبانم بوده و هست

و تقدیم به پسرم ، حافظ

پیشگفتار:

موسیقی، همچون سایر هنرها ریشه در باورهای انسان امروزی دارد؛ به گونه‌ای که همیشه به عنوان موضوعی قابل تأمل در میان اندیشمندان و نظریه پردازان گذشته و حال قرار گرفته است. مطالعه و بررسی تاریخ هنر این نکته را نشان می‌دهد که به چه نحوی مفاهیم موسیقی با جسم و روح انسان درآمیخته است. بشر در ابتدا با به‌کارگیری از ابزارهایی کاملاً بدوی و برگرفته‌شده از طبیعت شامل: چوب، سنگ، استخوان‌های به‌جامانده از حیوانات و... در صدد تولید اصواتی بود که از ضربه زدن آنها به یکدیگر ایجاد می‌شده؛ در واقع صوت حاصل از این اجسام، همان مفهوم "ضرب" امروزی است. موضوعی که شالوده اصلی موسیقی ضربی را تشکیل می‌دهد و ریتم همچون سواری بر مرکب آن به تاخت‌وتاز می‌پردازد.

به تدریج "ضرب" توسط برهم زدن دست‌ها و همراه شدن حرکات موزون بدن در کنار سازهایی که ریتم اجرا می‌کردند، در مراسم آیینی و دینی به شکل ملموس‌تری به ایفای نقش پرداختند. مراسمی که هنوز عده‌ای معتقد به برگزاری آنها هستند و اجرای ریتم نقش عمده‌ای را دارا است. ریتم‌های اینگونه مراسم معمولاً ساده و قابل‌درک برای همگان است.

در گذشته به دلیل عدم آگاهی با اصول نت‌نگاری و به منظور ثبت در ذهن، اسامی مختلفی که عبارتند از: حی الله، باسانوا، سامبا و... برای ریتم‌ها در نظر گرفته شده بود که در قالبی خاص اجرا می‌شوند. اما امروز، ریتم‌شناسی از مباحث مهم تئوری موسیقی محسوب می‌شود که نیازمند سالها ممارست و تلاش بی‌وقفه برای ساخت و درک ظرایف و پیچیدگی‌های ارکان مختلف تشکیل‌دهنده ریتم است.

هدف از این مقدمه، شناختی مختصر در مورد قدمت ضرب و ریتم و در نتیجه اهمیت اجرای آن توسط سازهای ضربی است به گونه‌ای که ذهن انسان امروزی نیز پیوندی ناگسستنی با آنها دارد. به بیانی ساده‌تر، اگرچه سازهای ضربی ریشه در تاریخ دارند اما جایگاه آنها همچون گذشته به قوت خود باقی مانده است. از جمله سازهای ضربی می‌توان به تمبک با پیشینه‌ای بسیار کهن اشاره کرد.

آموزش مقوله‌ای است که سبب بقاء و رشد علوم مختلف می‌شود. روش‌های بسیاری در زمینه تمبک نوازی مرسوم است که هر یک با هدفی واحد در فرم و محتوایی متفاوت باعث رشد و شکوفایی استعدادها و خلق تکنیک‌های بی‌شماری شده است.

در این کتاب سعی شده که آموزش ریتم در اوزان مختلف برخلاف روش قیاسی که وام گرفته شده از غرب است با نگاهی کاملاً متفاوت به آن پرداخته شود و به جرات می توان گفت که روش پیشنهادی نه تنها جدید نیست که ریشه در آموزش عملی و اصیل موسیقی ایران دارد. روشی که پیشینیان در ابتدای آموزش، ضربها را به نقرات- کوچکترین واحد محاسبه- تقسیم می کردند و از محاسبه نقرات به دیرندهای طولانی تر و در نتیجه ساخت ریتم در اوزان مختلف منجر می شده است.

امیرحسین طریقت

فروردین ۱۳۹۷

ضرب (Beat):

ضرب عبارت است از واحدهای مساوی زمانی که نوازنده، یک قطعه را در قالب این واحدها اجرا کرده و رهبر ارکستر با حرکات دست این واحدها را مشخص کرده و شنونده با حرکات موزون اعضای بدن با آنها همراهی می‌کند. ضربها موجد پس زمینه‌ای می‌شوند که نت‌های موسیقی با کشش‌های گوناگون بر آن مستقر می‌شوند. این ضربها گاه آشکار و ملموس شنیده می‌شوند و گاه پنهان و ناملموس احساس می‌شوند

وزن (Meter):

وزن عبارت است از سازمان دهی ضربها در قالب گروه‌های منظم. در یک نغمه یا ملودی، برخی ضربه‌ها قوی‌تر و موکدتر و برخی ضعیف‌تر اجرا می‌شوند. این الگوی تکراری، از یک ضرب قوی و یک یا چند ضرب ضعیف را وزن گویند.

ریتم (Rhythm):

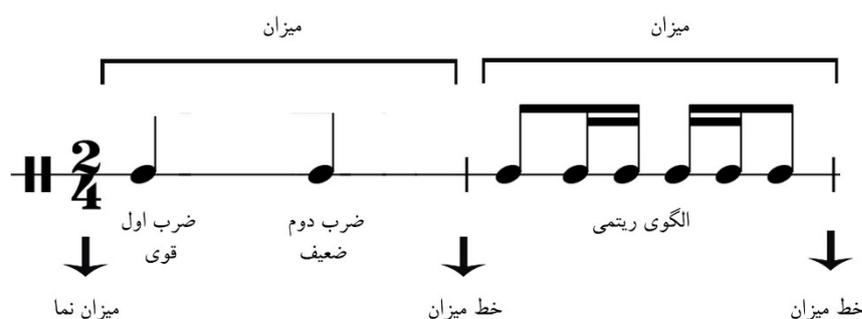
ریتم عبارت است از ترتیب ویژه‌ای از توالی کشش‌های زمانی نت‌ها و سکوت‌ها در یک قطعه موسیقی. در واقع ریتم همان ترکیب کشش‌های مختلف نت‌ها و سکوت‌ها در یک قطعه‌ی موسیقی است

میزان (Measure) (Bar):

عبارت است از یک دوره کامل از الگوهای ریتمی خاص. این الگوها از تعداد ثابتی از ضربها تشکیل می‌شوند که به طور طبیعی ضرب آغازین یا پایین آن قوی و موکد است. ضربها با دو خط عمود بر حامل به نام خط میزان (Bar line) از یکدیگر جدا می‌شوند.

نشانه وزن، میزان نما (Meter Signature, Time signature):

میزانها را به صورت دو عدد روی هم به نام میزان نما مشخص می‌کنند. تلفظ آنها به صورت (دو-چهار) (شش-هشت) می‌باشد.

خطوط حامل (Staff):

به خطوط موازی که نت‌ها در بین و یا بر روی آنها نوشته می‌شوند، خطوط حامل می‌گوییم. خطوط حامل از پائین شمرده می‌شوند. این خطوط به وسیله کلیدی (clef) که در ابتدای آن قرار می‌گیرد مفهوم پیدا می‌کنند. در سازهای ملودیک از کلیدهای مختلف همچون: کلید سل C کلید فا F کلید دو D و در سازهای ضربی از C کلید خنثی استفاده می‌شود. تفاوت یک صدای ممتد و طولانی با یک صدای کوتاه را از نظر زمان "دیرند" یا "ارزش زمانی نت" و یا "کشش نت" می‌گویند.

اگر تمام ضرب‌ها و علاماتی را که برای نشان دادن آنها گفته شد به دقت مطالعه و مقایسه کنیم نتایج زیر را به دست خواهیم آورد:

(الف) یک گرد دو برابر یک سفید است یعنی دو سفید تشکیل یک گرد را می‌دهند.

(ب) یک سفید دو برابر یک سیاه است. در نتیجه یک گرد چهار برابر یک سیاه، یعنی چهار سیاه مساوی یک گرد و دو سیاه مساوی یک سفید است.

(ج) یک سیاه دو برابر یک چنگ است. در نتیجه دو چنگ مساوی یک سیاه و چهار چنگ مساوی یک سفید و هشت چنگ مساوی یک گرد است.

(د) یک چنگ، دو برابر یک دولاچنگ است. در نتیجه دو دولاچنگ، مساوی یک چنگ، و چهار دولاچنگ، مساوی یک سیاه، و هشت دولاچنگ، مساوی یک سفید، و شانزده دولاچنگ، برابر یک گرد است. به همین ترتیب در مورد سه‌لاچنگ که نصف دولاچنگ است می‌توان حساب نمود.

نقطه:

هرگاه نقطه‌ای سمت راست نت یا سکوتی قرار گیرد، ارزش زمانی آن نت یا سکوت یک و نیم برابر می‌شود.

خط قائمی که به نت‌های سفید و سیاه و... متصل شده، دسته یا دنباله (Stem) نت نام دارد.

خطوط منحنی قلاب ماندی که در نت‌های چنگ، دولا چنگ، سه‌لاچنگ و... به دسته آنها اضافه شده پرچم (Flag) نام دارد.

هنگامی که بخواهیم چنگ‌ها، دولاچنگ‌ها، سه‌لاچنگ‌ها و... را به هم وصل کنیم پرچم آنها به وسیله خطوط افقی یا مایل به نام شاهین (Beam) به هم متصل می‌شود.

میزان تندی و کندی (سرعت) در هر قطعه موسیقی را تند (tempo) می‌نامند. سرعت قطعه ممکن است به صورت کلماتی به زبان ایتالیایی و یا به صورت اعدادی در بالای هر قطعه نوشته شود که معرف طول زمانی هر ضرب در دقیقه می‌باشد.

مثلاً $♩ = 60$ به معنی هر ضرب برابر $\frac{1}{60}$ دقیقه است.

برای کنترل تنداهای مختلف، از وسیله‌ای به نام مترنم (metronome) استفاده می‌شود. این وسیله معمولاً به شکل هرم ناقص بوده و دارای تیغه‌ای است که روی آن وزنه‌ای نصب شده. با پایین و بالا بردن وزنه مذکور می‌توان حرکت تیغه را تند و کند نموده. (البته این توضیح در مورد مترنوم مکانیکی می‌باشد)

تیغه مترنم از مقابل صفحه مدرجی به سمت راست و چپ حرکت کرده و صدای تیک‌تاک می‌دهد. بر روی صفحه مدرج اعدادی وجود دارد که تعیین‌کننده‌ی تندای موردنظر است. این اعداد براساس مترنوم مکانیکی (Wittner) از عدد ۴۰ تا ۲۰۸ می‌باشد. (بعضی از مترنوم‌ها از ۴۲ تا ۲۰۰ ضربه در دقیقه را نشان می‌دهند. و برخی از مترنوم‌های دیجیتالی حتی از ۲۰ تا ۳۰۰ ضربه را در دقیقه نشان می‌دهند.)

گاهی سرعت قطعه بستگی به نوازنده یا رهبر ارکستر دارد که در اینصورت آهنگساز حدود سرعت را می‌نویسد و نوازنده می‌تواند براساس حس و حال خود آن را اجرا کند.

Largo (40-60) سنگین

Largetto (60-66) کم سنگین

Adagio (66-76) آرام، کند

Andante (76-108) (ضربانگ قدم زدن)

Moderato (108-120) معتدل

Allegro (120-168) شاد، تند، معتدل

Presto (168-200) بسیار شاد- بسیار تند

Prestissimo (200-208) بسیار زنده و جاندار- هرچه تندتر

* برگرفته از کتاب ریتم از نگاهی دیگر تألیف محمد طریقت

دست راست وسط پوست ؟ تم

دست راست با دو انگشت کنار پوست ۸ بک

دست چپ با دو انگشت بالای پوست ۷ دست باز

دست چپ با یک انگشت بالای پوست ۷ پلنگ

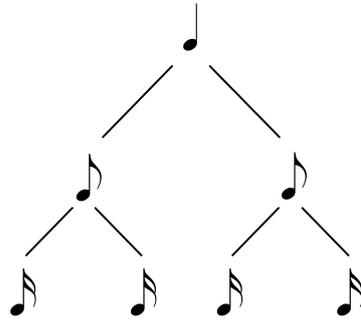
بک و پلنگ همزمان ۸

تم و پلنگ همزمان ؟

دست راست با چهار انگشت ۷ اشاره ی راست

دست چپ با چهار انگشت ۸ اشاره ی چپ

الگوی ۱

$\text{♩} = 60$

درس ۱

درس ۲

درس ۳

Handwritten musical notation on three staves. The first staff contains rhythmic patterns with question marks and slanted marks. The second and third staves include double bar lines and the number '2' above the notes, indicating a second ending or a specific rhythmic value.

دروس ۴ $\parallel \frac{2}{4}$ Handwritten musical notation on a single staff in 2/4 time, featuring rhythmic patterns with question marks and slanted marks.

Handwritten musical notation on a single staff with rhythmic patterns and question marks.

Handwritten musical notation on a single staff with rhythmic patterns and slanted marks.

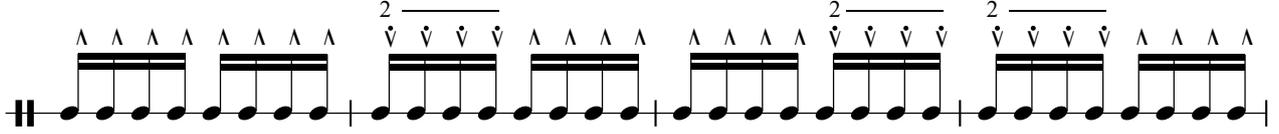
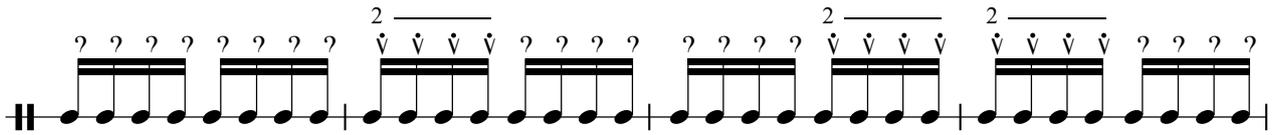
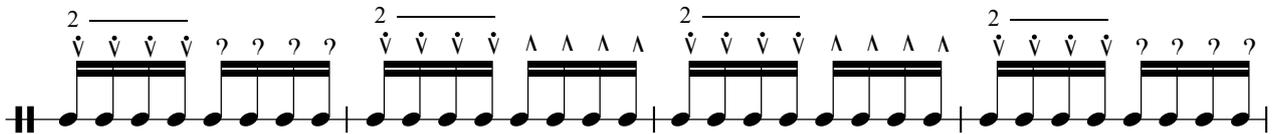
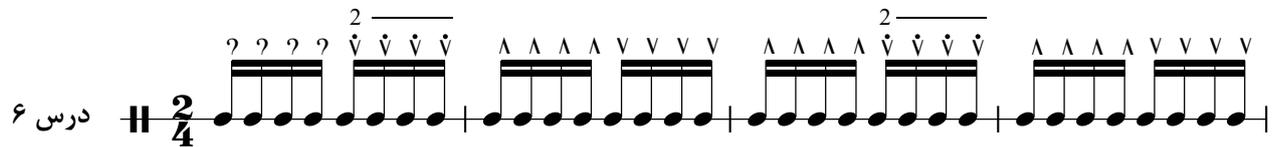
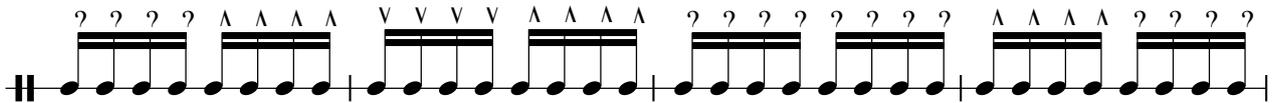
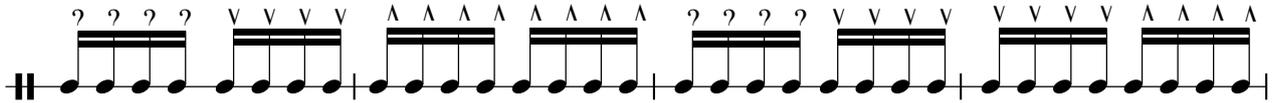
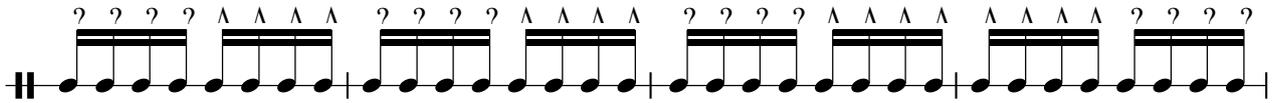
Handwritten musical notation on a single staff with rhythmic patterns and slanted marks.

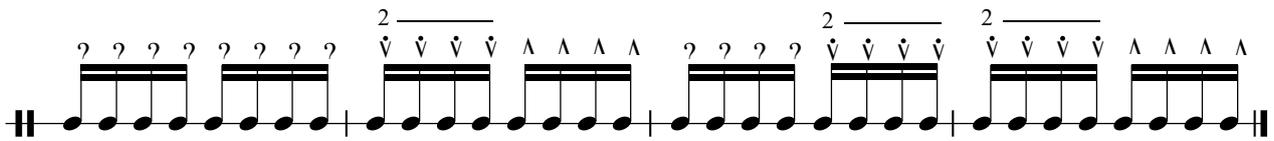
Handwritten musical notation on a single staff with rhythmic patterns and question marks.

Handwritten musical notation on a single staff with rhythmic patterns and slanted marks.

دروس ۵ $\parallel \frac{2}{4}$ Handwritten musical notation on a single staff in 2/4 time, featuring rhythmic patterns with question marks and slanted marks.

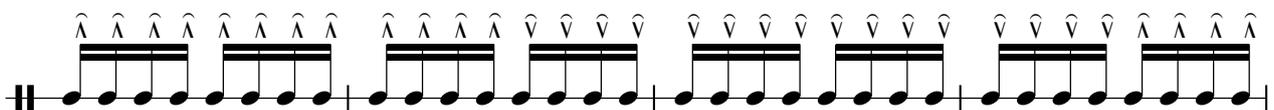
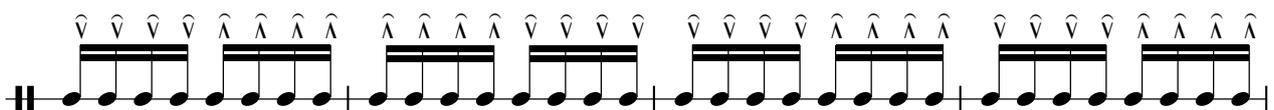
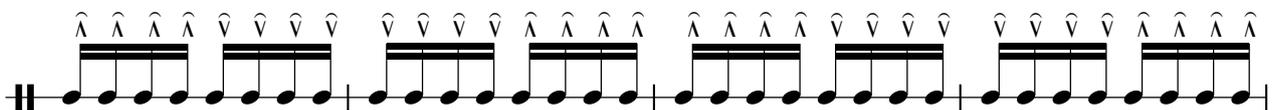
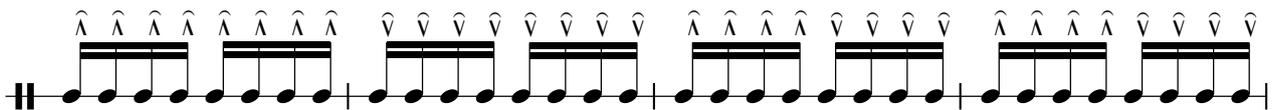
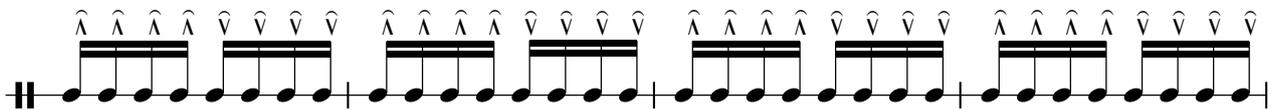
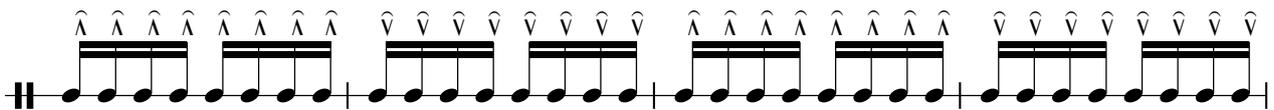
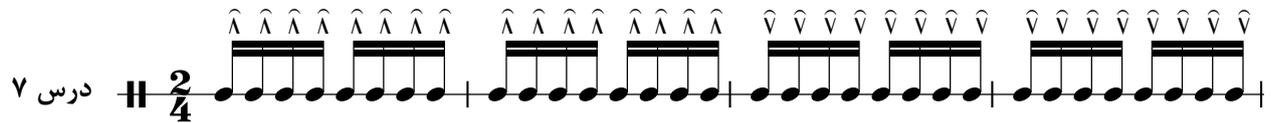

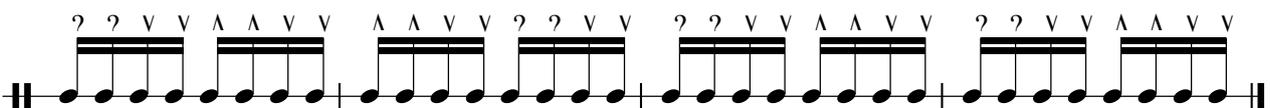
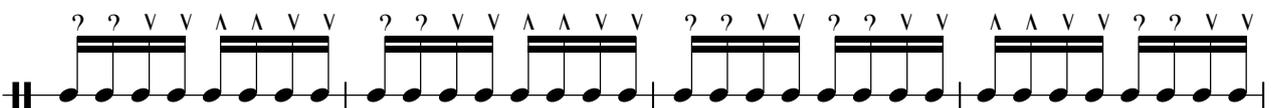
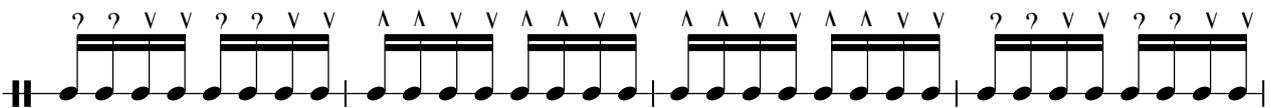
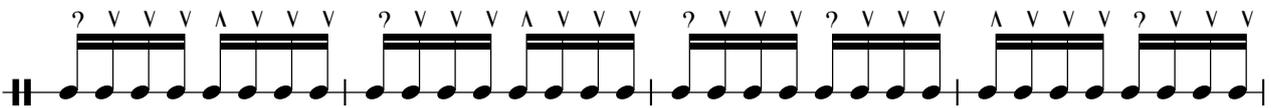
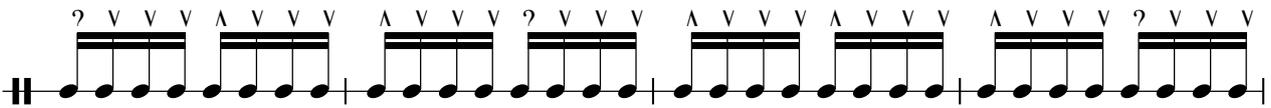
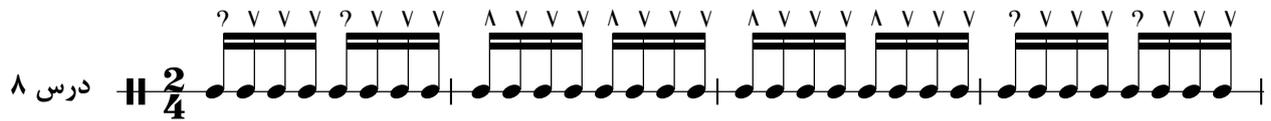
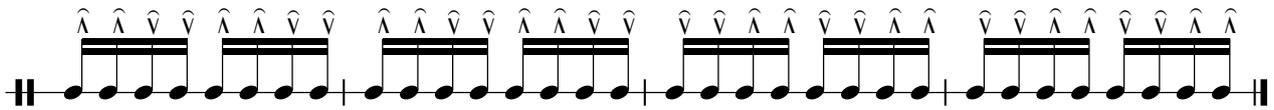
اشاره‌ی دست راست و چپ

دست راست با ۴ انگشت به ترتیب از انگشت شماره ۱ $\hat{\wedge}$

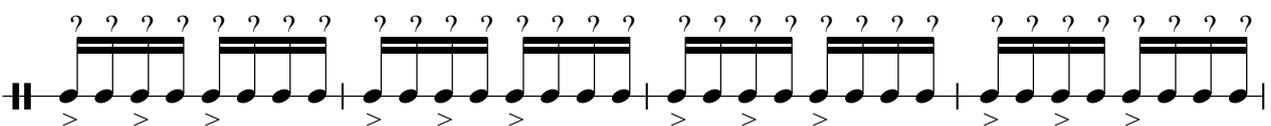
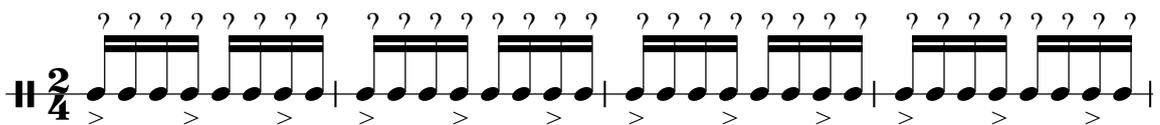
دست چپ با ۴ انگشت به ترتیب از انگشت شماره ۱ $\hat{\vee}$

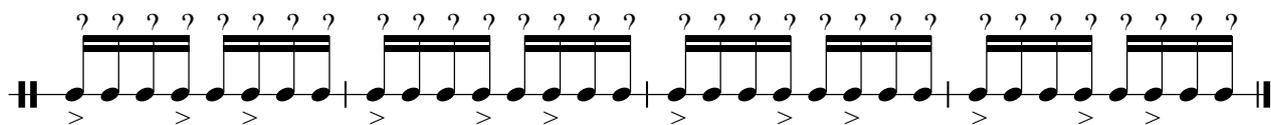

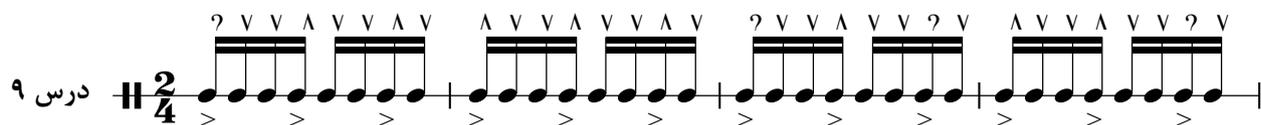

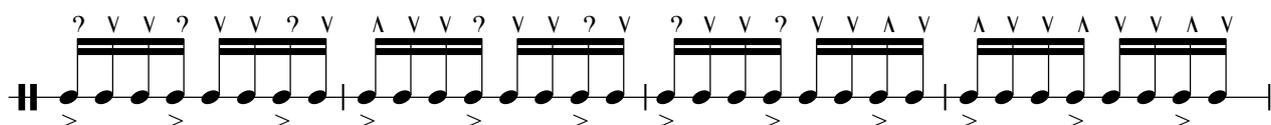
آکسان (accent): تاکید > بر روی هر نتی گذاشته شود، آن نت را باید قوی تر اجرا کنیم

سنکپ: به هم ریختگی وزن (تغییر ضربات از حالت معمول)

|| ||

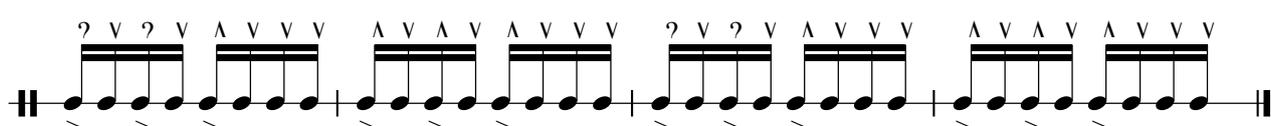
درس ۹ || $\frac{2}{4}$ ||

|| ||

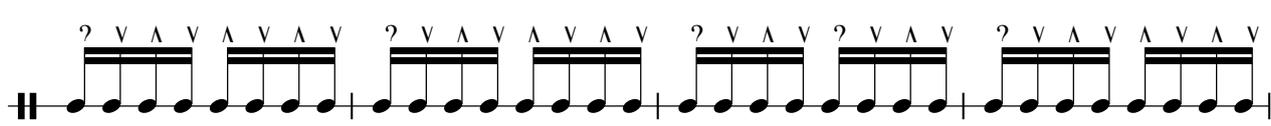
|| ||

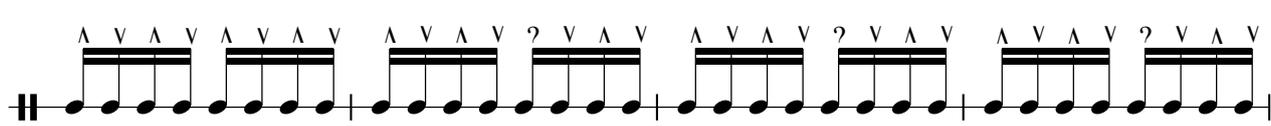
درس ۱۰ || $\frac{2}{4}$ ||

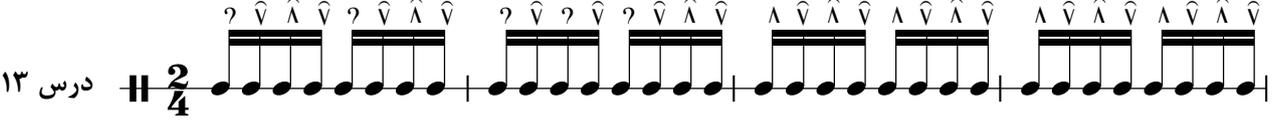
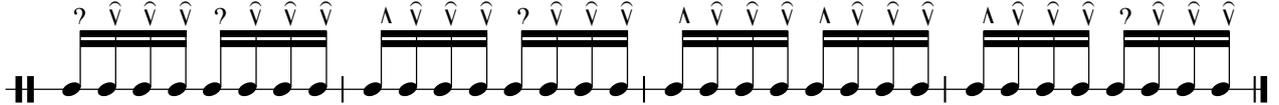
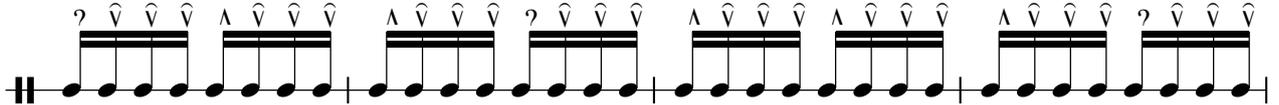
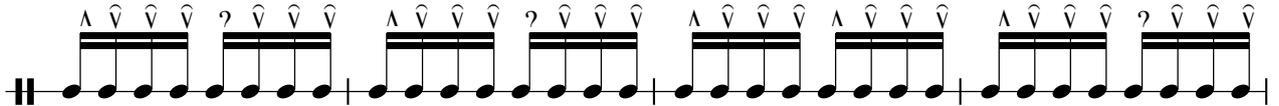
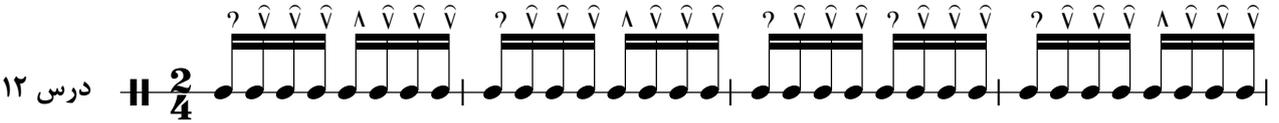
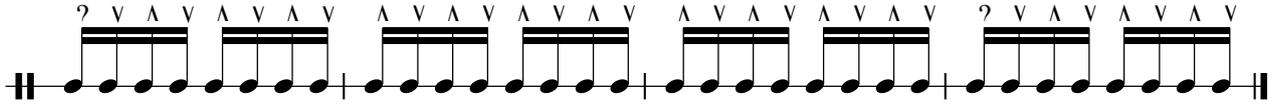
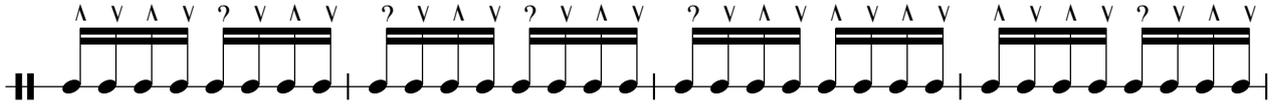
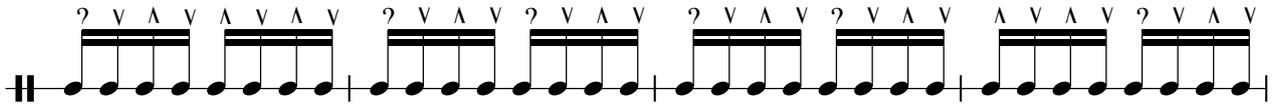
|| ||

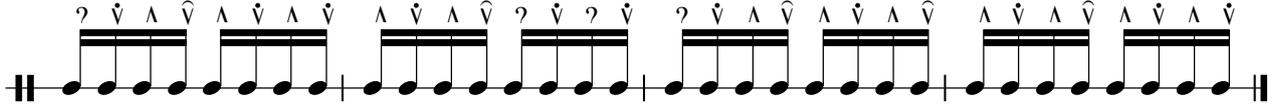
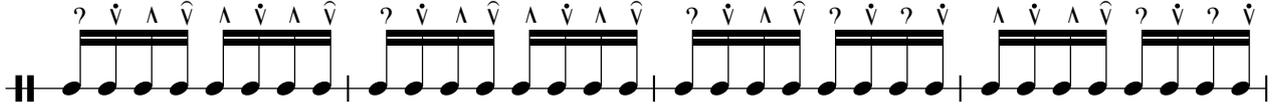
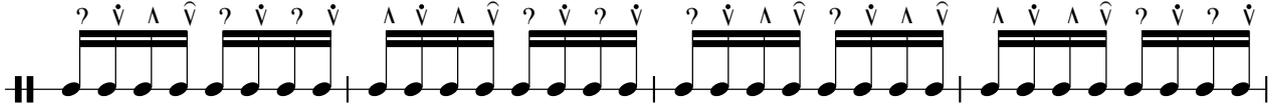
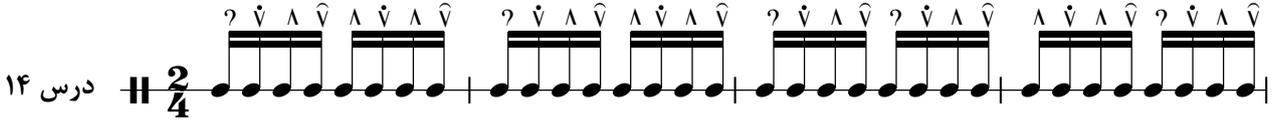
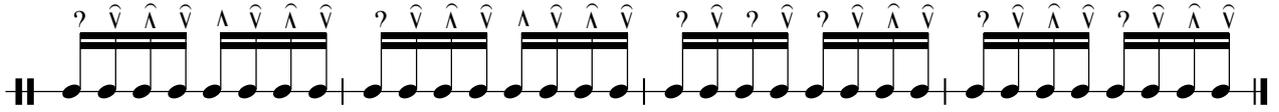
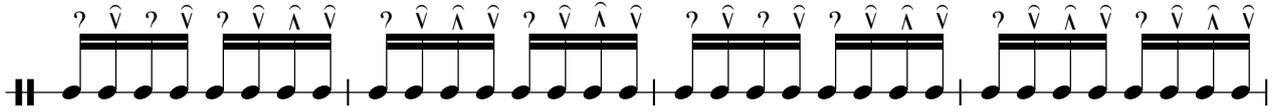
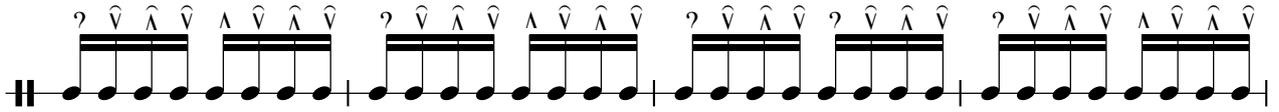
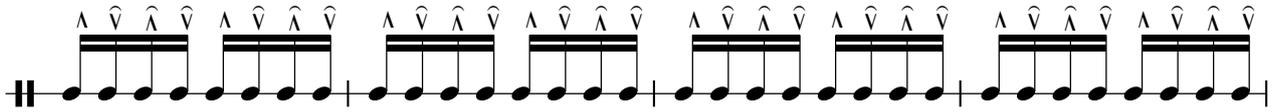
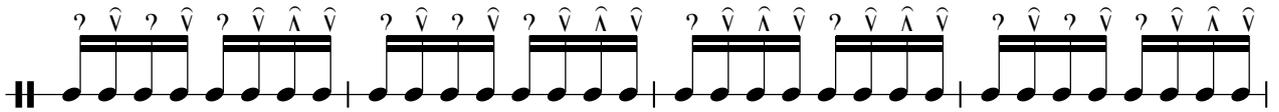
|| ||

درس ۱۱ || $\frac{2}{4}$ ||

|| ||

|| ||

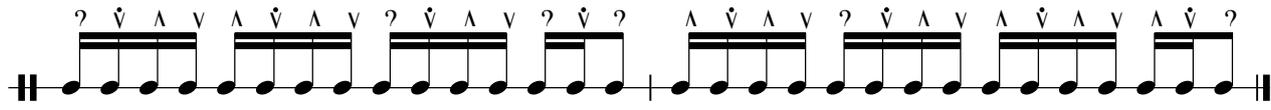
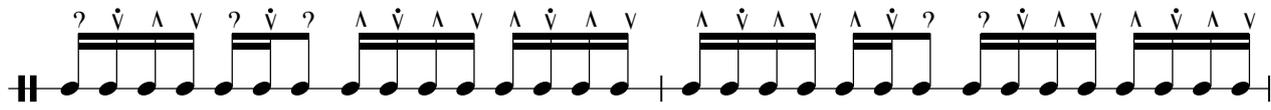
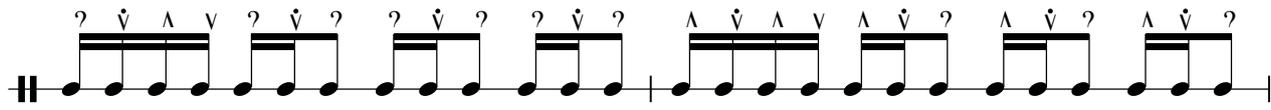
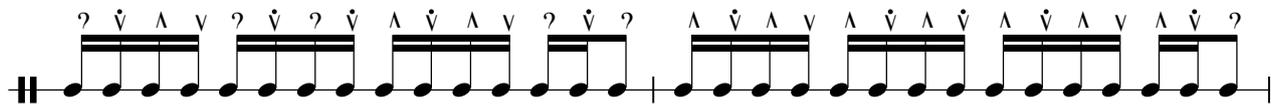
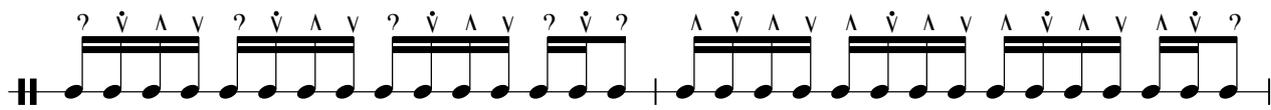
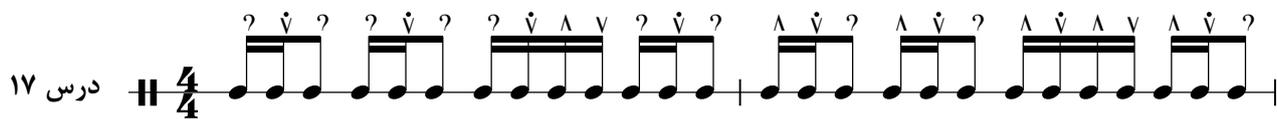
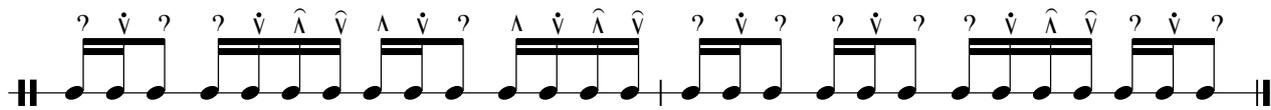
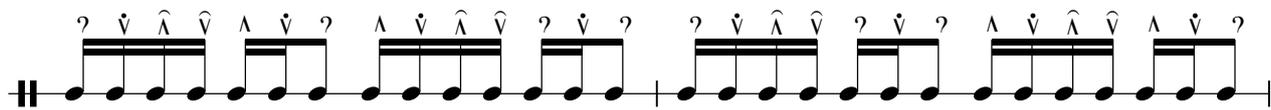
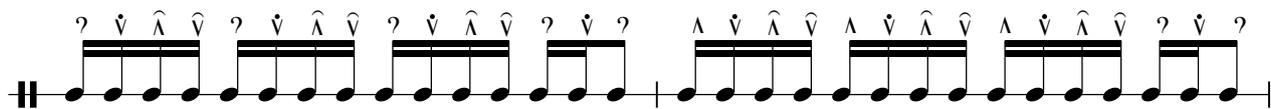

* الگوی ۲

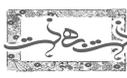
درس ۱۵

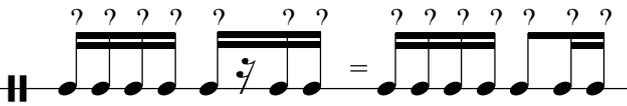
درس ۱۶

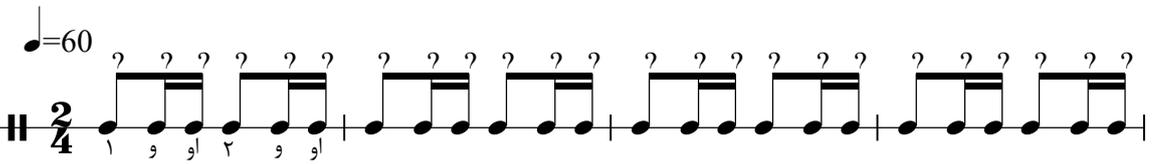
$\text{♩} = 70$

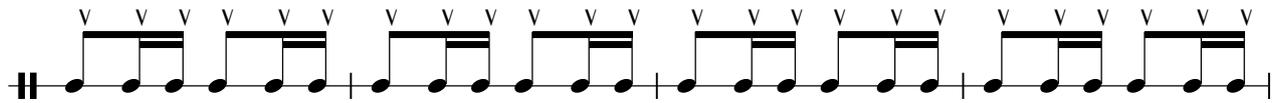

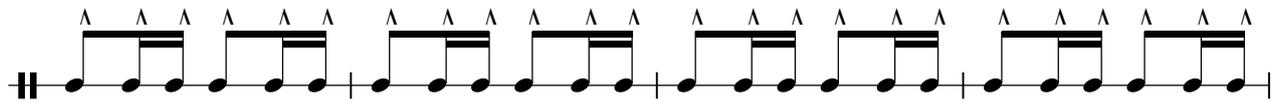
* این الگوها در سازهای کششی صدق نمی کند (\neq)

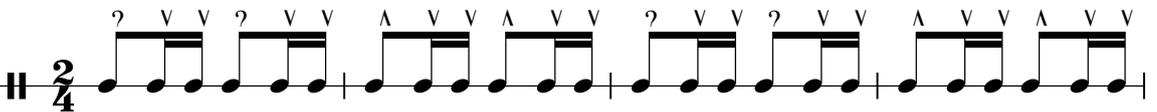
الگوی ۳

درس ۱۸

درس ۱۹

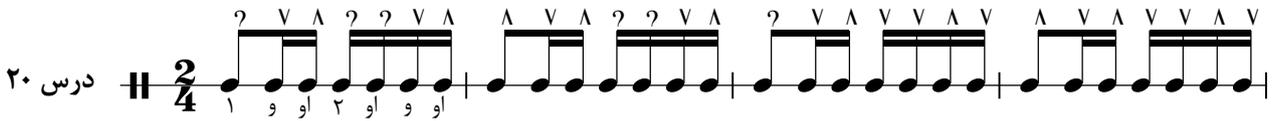
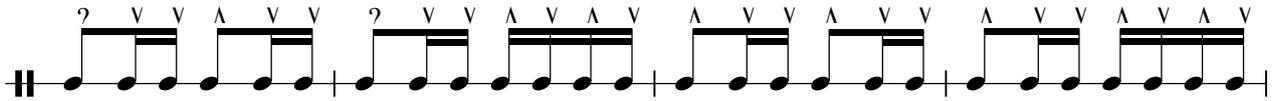

درس ۲۱

$\text{♩} = 80$

این درس در زمان‌های قدیم قبل از به نت درآمدن ریتم‌های تمبک، به صورت شعر به هنرجو آموزش داده می‌شد.

یکصد و بیست و چهار صد و بیست و چهار

sad sa do bis to čār yek sa do bis to čār

یا

درس ۲۲

$\text{♩} = 60$

$\frac{4}{4}$

زینت (اورنامنت) : جزء زمان محسوب نمی شود، هم زمان با نت بعدی حساب می شود.

درس ۲۳ $\text{♩} = 80$ $\frac{2}{4}$

The image displays five staves of musical notation. Each staff starts with a double bar line and a treble clef. The music consists of eighth and sixteenth notes, often grouped with slurs. Above the notes, there are several symbols: question marks (?), accents (^), and slurs. The notation is consistent across all five staves, showing a progression of rhythmic patterns.

الگوی ۴

درس ۲۴

$\text{♩} = 60$

$\frac{2}{4}$

درس ۲۵

$\frac{4}{4}$

درس ۲۶ $\frac{3}{4}$

دو نوازی

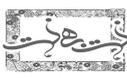
♩=70

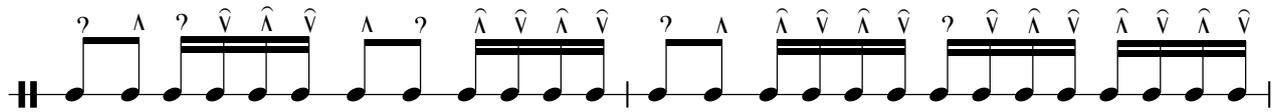
تنبک ۱

تنبک ۲

Handwritten musical notation on six staves. The notation includes various rhythmic patterns with accents (Λ) and slurs (V) above the notes. The first five staves contain exercises with these markings.

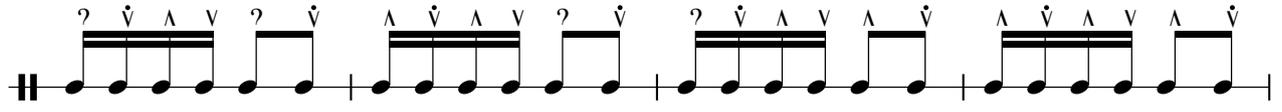
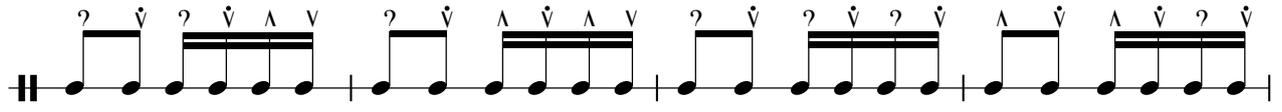
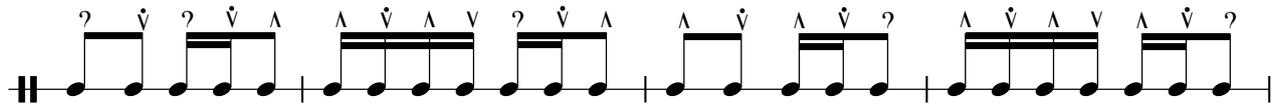
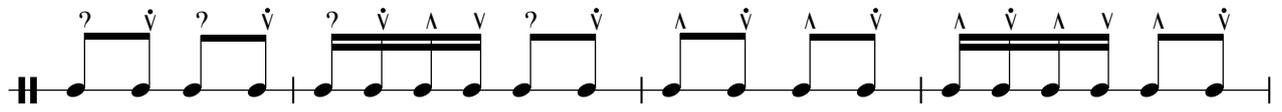
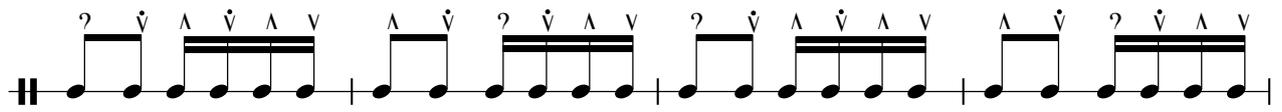
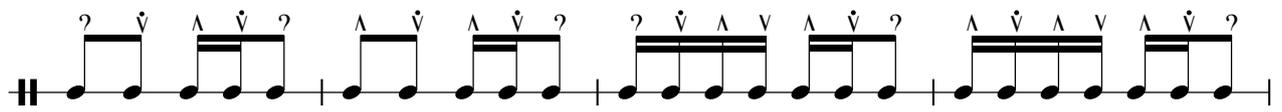
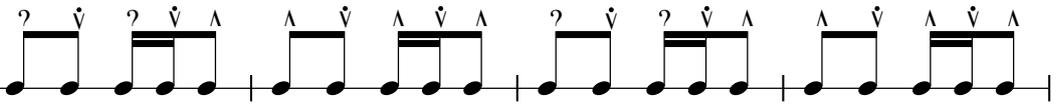
Handwritten musical notation on six staves. The first staff begins with the text "درس ۲۹" (Lesson 29) and a 4/4 time signature. The notation includes various rhythmic patterns with accents (Λ) and slurs (V) above the notes.

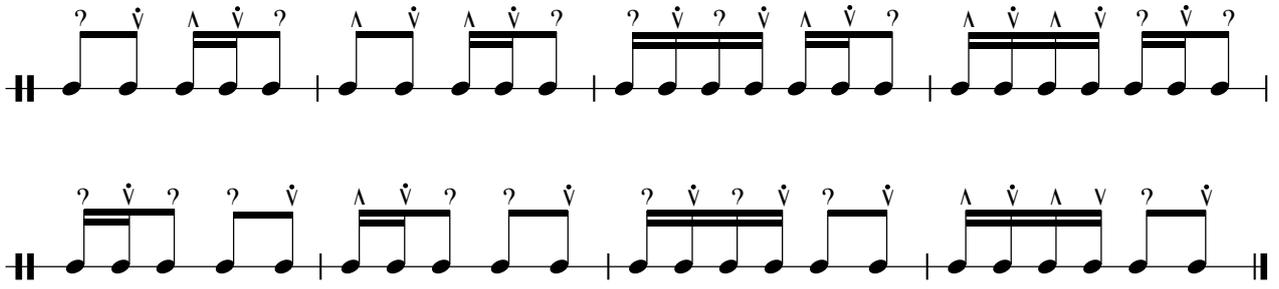

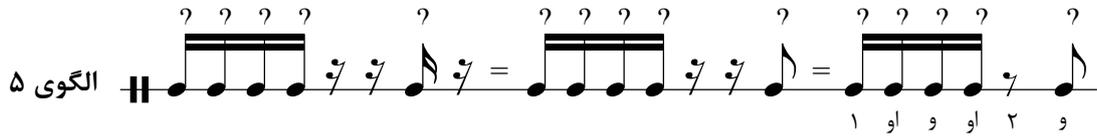
درس ۳۰

$\frac{2}{4}$

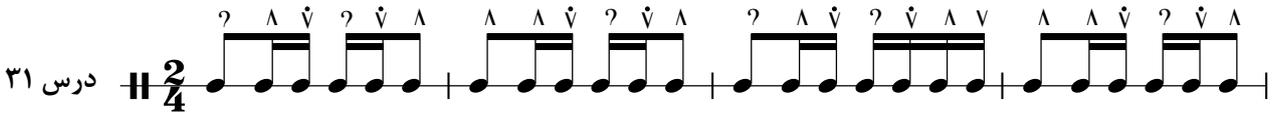

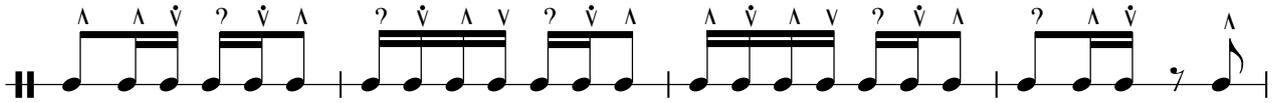
سنکپ نوعی دیگر

الگوی ۵

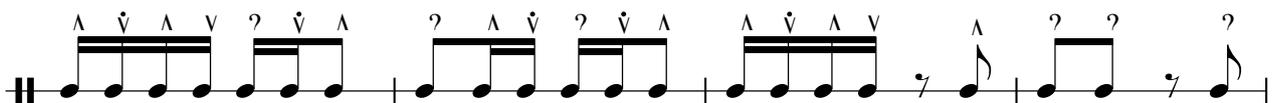
و ۲ او و او ۱

درس ۳۱

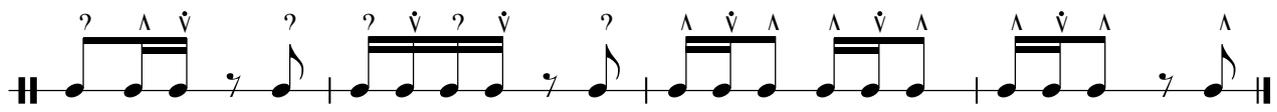

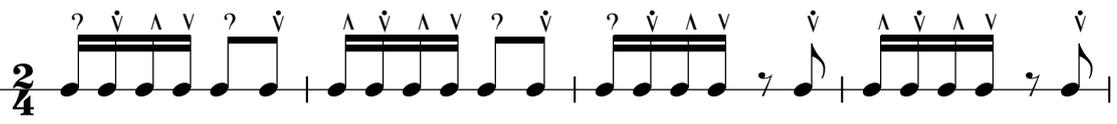

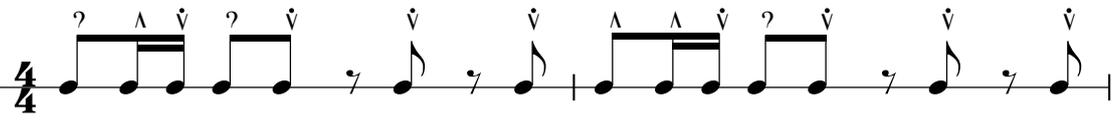

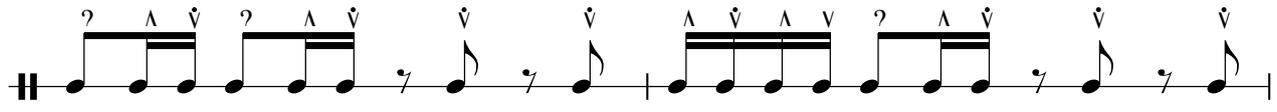

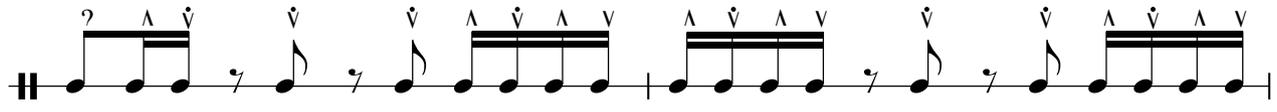
|| ||

درس ۳۲ || $\frac{2}{4}$ ||

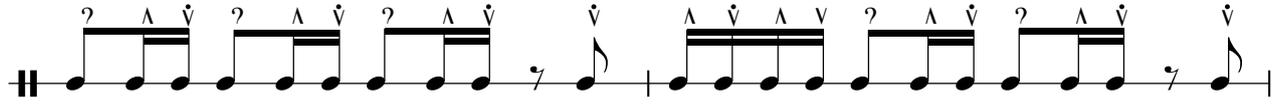
|| ||

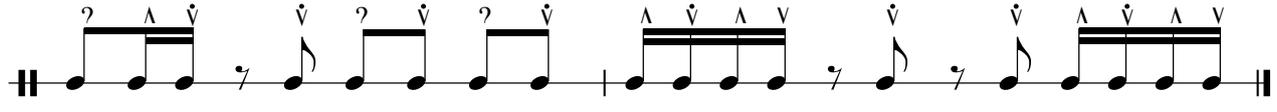
درس ۳۳ || $\frac{4}{4}$ ||

|| ||

|| ||

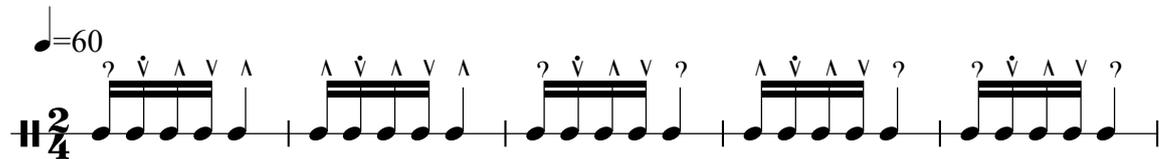
|| ||

|| ||

|| ||

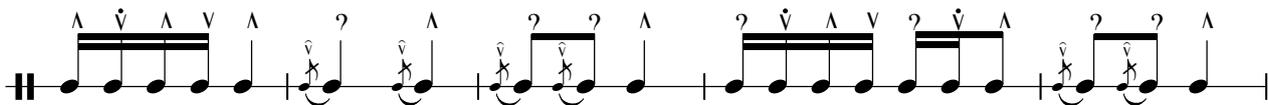
الگوی ۶ = = =

۱ او و ۱ او و ۲ و ۱ او و ۱ او و ۲

درس ۳۴ $\text{♩} = 60$

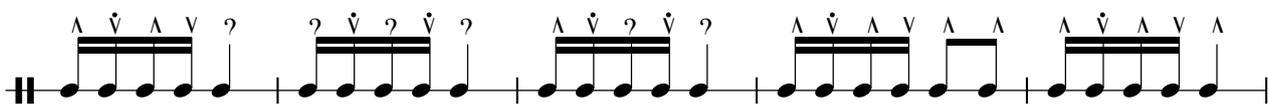

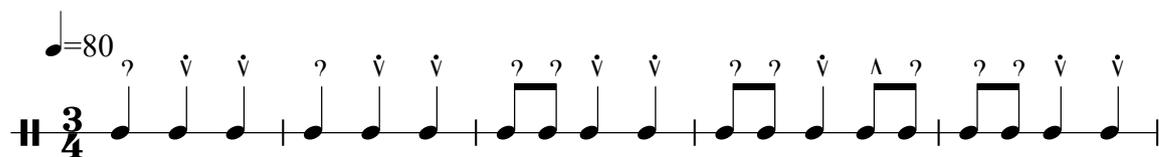

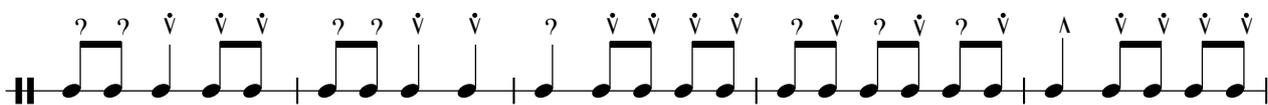

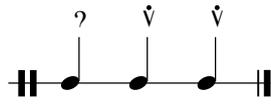
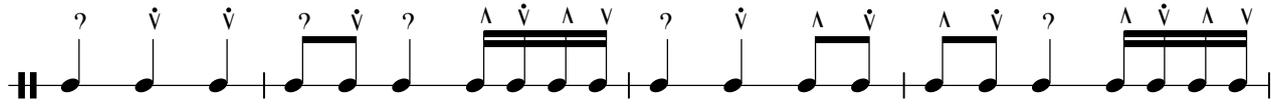
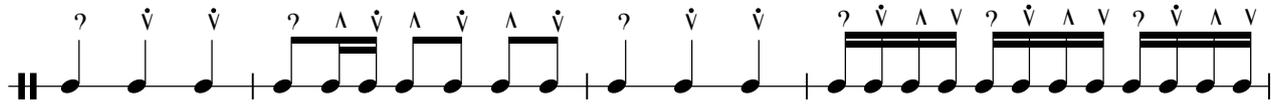
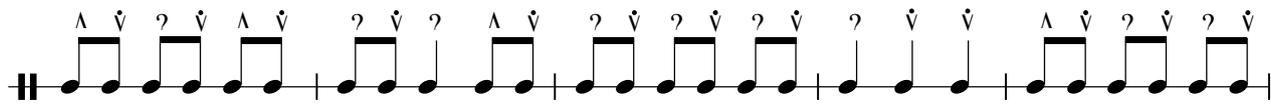
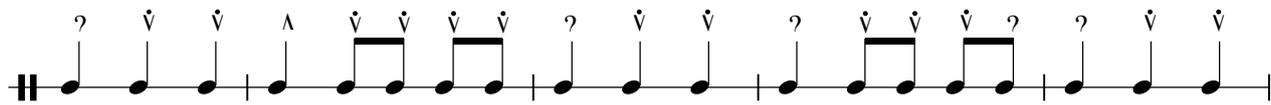
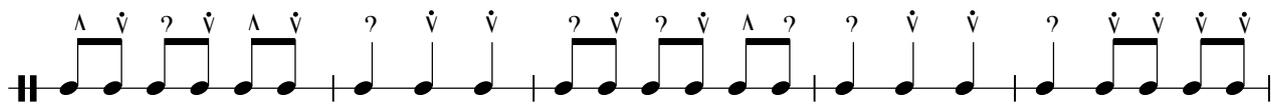
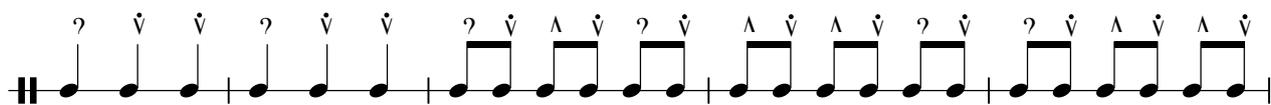

درس ۳۵ $\text{♩} = 80$

بعد از فراگیری نت های چنگ و سیاه و همچنین ضد ضرب، حال می توانید ریتم ترانه ی محلی "یک گلی سایه چمن" را بنوازید.

$\text{♩} = 70$

2/4

ye go lī sa ye ča man sa ye ča man tā ze še kof te

tā ze še kof te na das tom beš mī re se beš mī re se

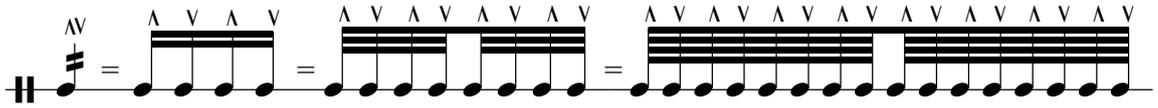
na xoš mī of te na xoš mī of te mas tom mas tom

mas tom tī qeš bo rī de das tom mas tom mas tom mas tom

tī qeš bo rī de das tom

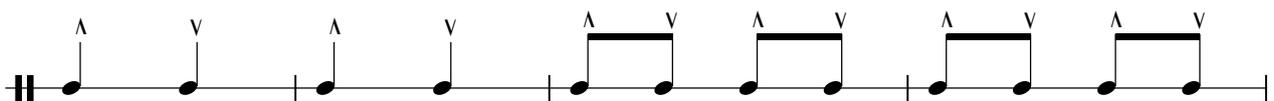
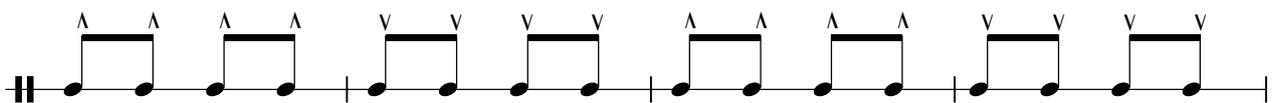
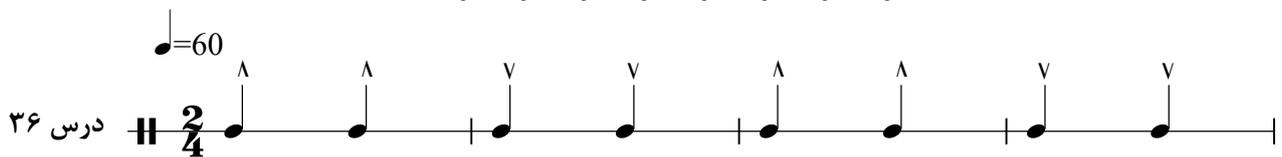
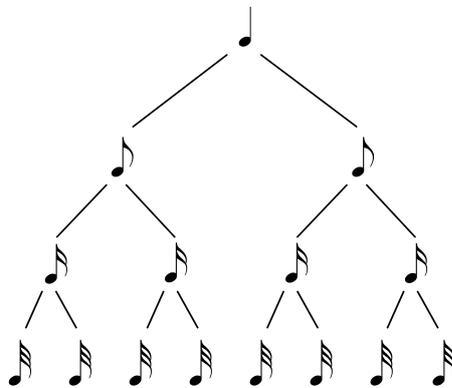
تازه شکفته، تازه شکفته	یه گلی سایه چمن، سایه چمن
نه خوش می افته، نه خوش می افته	نه دشم بش می رسه، بش می رسه
مشم مشم، مشم، تیش بریده دشم	مشم مشم، مشم، تیش بریده دشم

ریز: حرکت متناوب و پی در پی دست راست و چپ را ریز گویند

با توجه به سرعت دست هنرجو، ریز، کند یا تند می‌شود.

هر سیاه معادل ۲ چنگ، ۴ دولچنگ، ۸ سه‌لاچنگ و ۱۶ چهارلاچنگ می‌باشد.

AV AV AV AV AV AV AV AV

درس ۳۷ $\frac{2}{4}$? V ^ V AV ^ V ^ V AV ? V ^ V AV ^ V ^ V AV

? V ? V AV ^ V ? V AV ? V ^ V AV ^ V ^ V AV

? V ? V AV ^ V ? V AV ? V ^ V AV ^ V ^ V AV

? V ? V AV ^ V ? V AV ? V ^ V AV ^ V ^ V AV

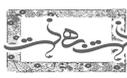
درس ۳۸ $\frac{2}{4}$? V ^ V AV ? V AV ^ V ^ V AV ? V AV ^ V ^ V AV ^ V AV ^ V AV

? V AV ^ V AV ? V AV ^ V AV ? V AV ^ V AV ^ V AV ? V AV

? V ? V AV ^ V AV ^ V ? V ? V AV ? V AV ^ V ? V AV ^ V AV

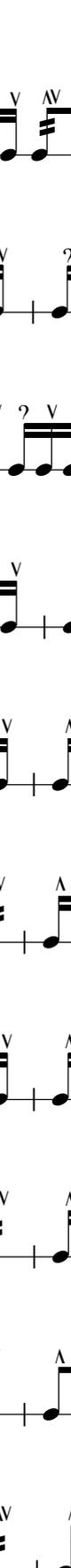
? V AV ? V AV ^ V AV ^ V AV ? V AV ^ V AV ^ V AV ? V AV

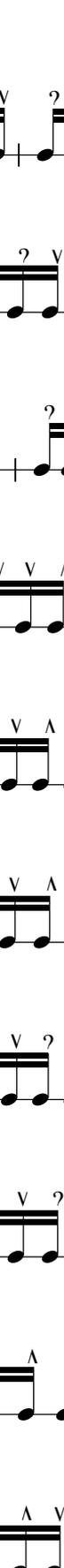
? V ^ V AV ^ V AV ^ V AV ^ V AV ? V AV ? V AV ^ V AV

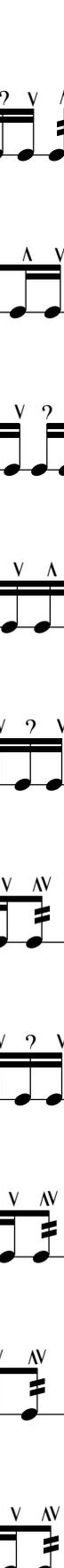

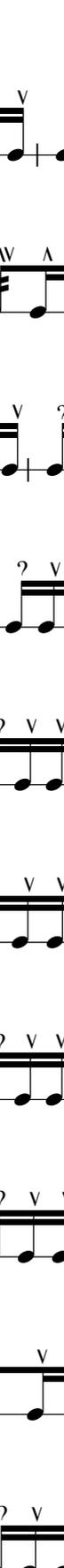
درس ۳۹ $\text{H} \frac{2}{4}$

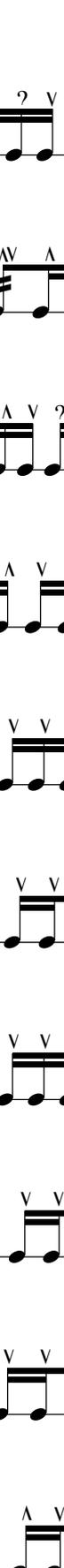

درس ۴۰ $\text{H} \frac{2}{4}$

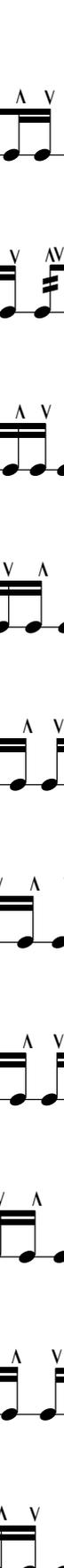

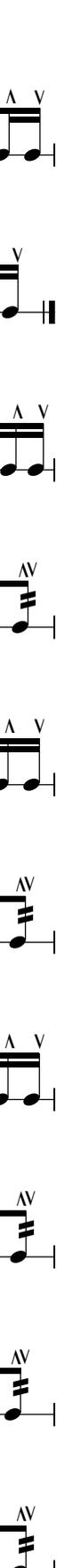

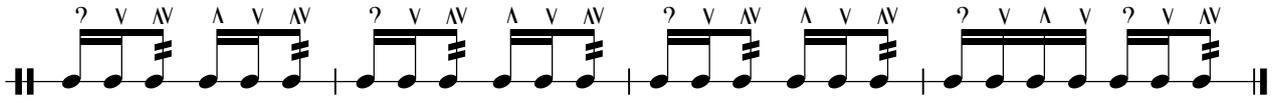

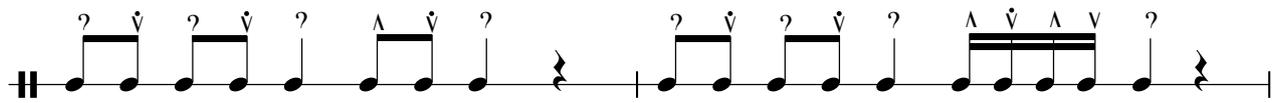
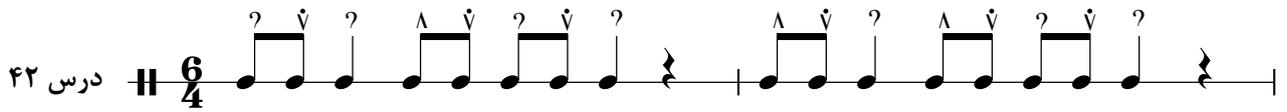
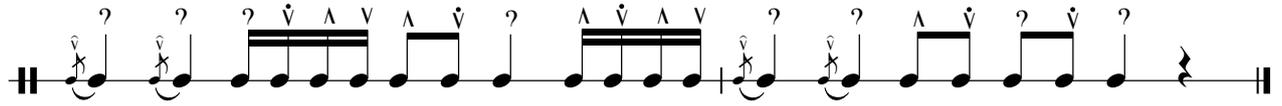
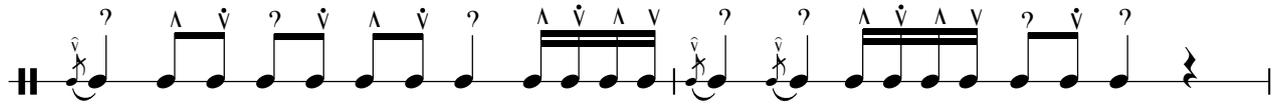

الگوی ۷ = = =
 ۱ ۲ ۱ ۲ ۱ ۲ ۱ ۲

درس ۴۱

دو نوازی

♩=70

تنبک ۱

تنبک ۲

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains four measures of music. Each measure begins with a question mark above the staff, followed by a sequence of notes: a quarter note with a fermata, an eighth note with a fermata, a quarter note with a fermata, and a quarter note with a fermata. The lower staff is in bass clef and contains four measures. The first two measures each start with a fermata on a quarter note, followed by a quarter rest and a quarter note with a fermata. The last two measures each start with a quarter rest, followed by a quarter note with a fermata, a quarter note with a fermata, and a quarter note with a fermata.

The second system of music also consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains five measures. The first four measures follow the same pattern as the first system, each starting with a question mark and a sequence of four notes with fermatas. The fifth measure starts with a question mark and contains three quarter notes with fermatas. The lower staff is in bass clef and contains five measures. The first four measures follow the same pattern as the first system, each starting with a question mark and a sequence of four notes with fermatas. The fifth measure starts with a question mark and contains three quarter notes with fermatas.

الگوی ۸ سنکپ نوعی دیگر

$\text{♩} = 60$

درس ۴۳

درس ۴۴

درس ۴۵

The image displays seven staves of musical notation. Each staff begins with a double bar line on the left. The notation consists of rhythmic stems and notes, often grouped with horizontal lines above them. Above the notes are various symbols: question marks (?), inverted triangles (∇), triangles (△), and vertical lines (V). The notation is organized into measures separated by vertical bar lines. The overall style is that of a rhythmic exercise or a specific musical notation system.

Two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains two measures of eighth-note runs with accents, followed by a double bar line with a slash, and then two more measures. The second staff contains six measures of eighth-note runs with accents.

حالت‌های دیگری از تمرین قبل

A single staff of musical notation in 2/4 time. It starts with a double bar line, followed by a quarter note with an accent and a sharp sign. After a measure rest, there is a double bar line with a slash, followed by three eighth notes with accents and sharp signs, and finally three more eighth notes with accents and sharp signs.

تمرین‌های قبل به تدریج تند شود و از تقسیمات ریزتر استفاده شود

A single staff of musical notation in 2/4 time. It begins with a double bar line, followed by two measures of eighth-note runs with accents, then a measure rest, and finally a quarter note with an accent and a sharp sign.

A single staff of musical notation in 2/4 time. It starts with the text 'درس ۴۶' on the left, followed by a double bar line, then four measures of eighth-note runs with accents, and ends with a double bar line with a slash.

A single staff of musical notation in 2/4 time. It begins with a double bar line, followed by a quarter note with an accent and a question mark, then a measure of eighth-note runs with accents, another quarter note with an accent and a question mark, and finally a measure of eighth-note runs with accents, ending with a double bar line with a slash.

A single staff of musical notation in 2/4 time. It starts with a double bar line, followed by a quarter note with an accent and a question mark, then a measure of eighth-note runs with accents, another quarter note with an accent and a question mark, and finally a measure of eighth-note runs with accents, ending with a double bar line with a slash.

برای تند شدن دست راست و چپ، حرکتهای زیر بسیار موثر است:

درس ۴۷ $\frac{2}{4}$

The exercise consists of ten staves of music in 2/4 time. Each staff begins with a double bar line. The first staff is labeled 'درس ۴۷' and '2/4'. The music is a rhythmic exercise consisting of eighth notes. The first seven staves have a consistent pattern of eighth notes with accents (^) and breath marks (v) above them. The eighth staff has accents and breath marks above the first four notes of each measure, and a greater-than sign (>) below the first note of each measure. The ninth and tenth staves continue the eighth-note pattern with accents and breath marks above them.

درس ۴۸ $\frac{6}{4}$

تصنيف چهره به چهره

آهنگ: محمدرضا لطفی
شعر: طاهره قر العین

♩=70

gar be to of ta da — m na zar

čeh re be čeh re mu — be mu

šar ho da ham qa me — to rā

nok te be nok te mu be mu

sā qī ye bā qī a — z va fā

bā de be de sa bu — sa bu

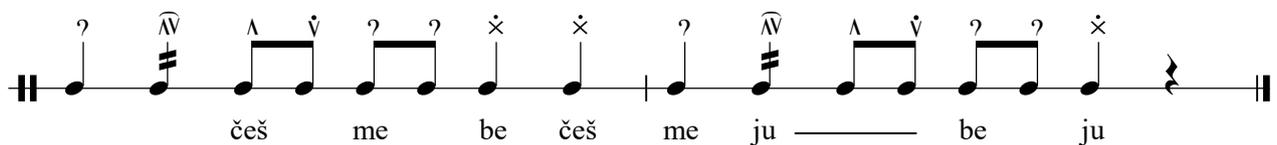
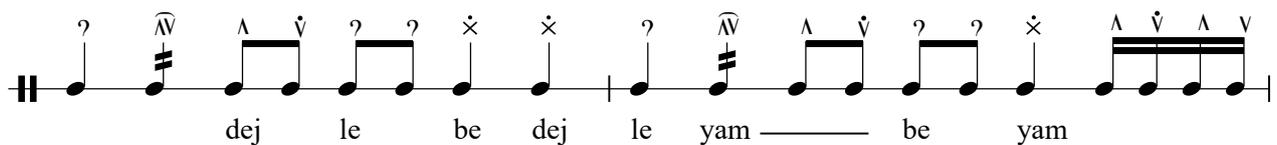
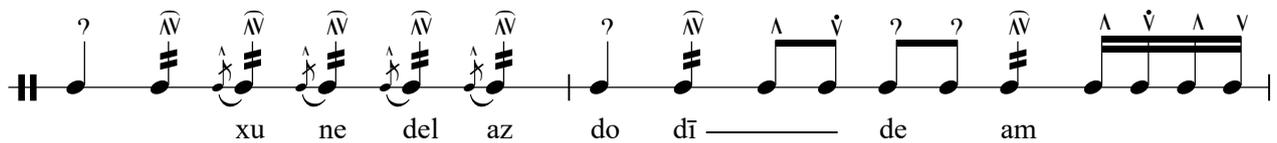
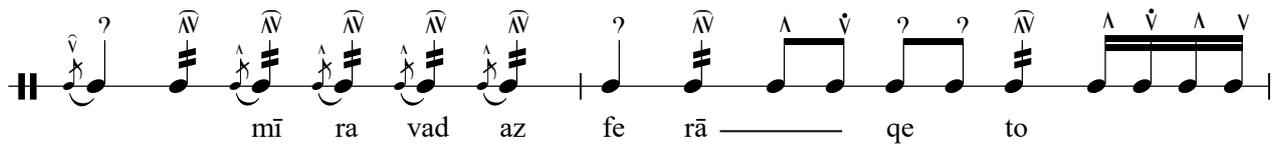
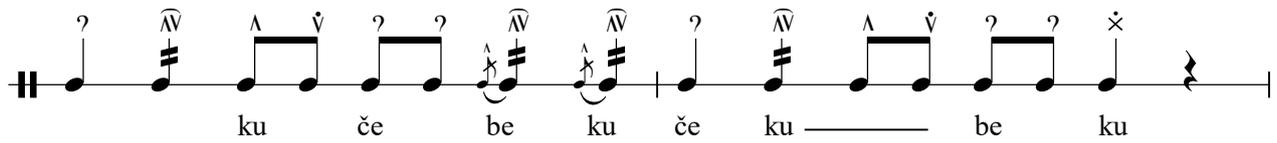
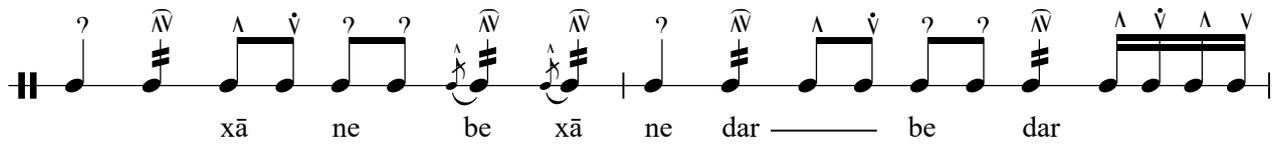
mot re be xoš na vā — rā

tā ze be tā ze gu — be gu

dar pe ye dī da ne — ro xat

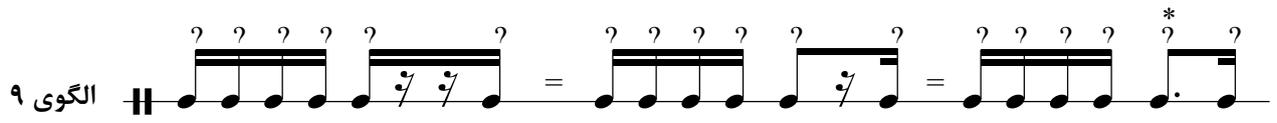
ham čo sa bā fe tā — de am

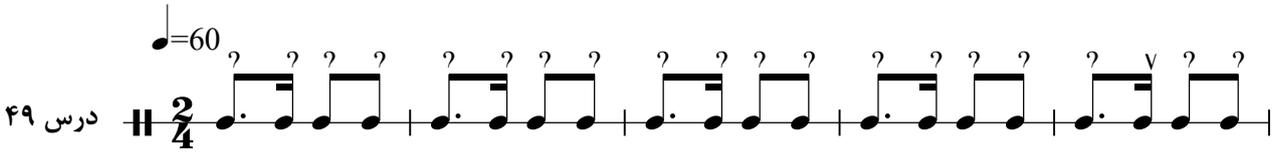

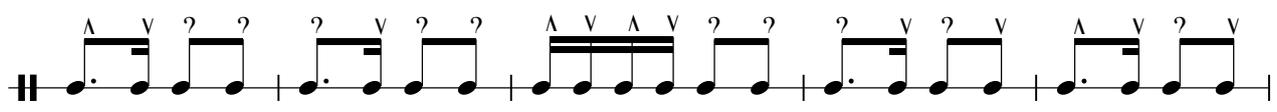

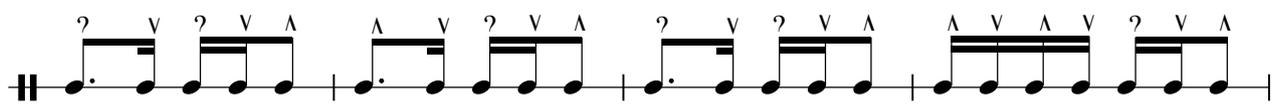
شرح (و) دهم غم تو را، نکته به نکته مو به مو
 مطرب خوش نوای را تازه به تازه کو به کو
 حسانه به خانه در به در، کوچه به کوچه کو به کو
 دجله به دجله یم به یم، چشمه به چشمه جو به جو

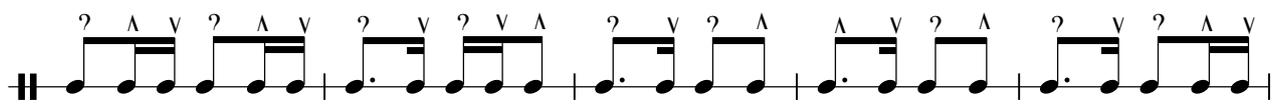
گر به تو اقدم نظر، چهره به چهره مو به مو
 ساقی باقی از وفا، باده بده سو سو
 در پی دیدن رشت، همچو صبا فاده ام
 می رود از فراق تو خون دل از دو دیده ام

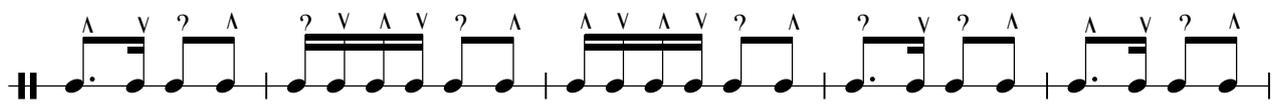
الگوی ۹

درس ۴۹

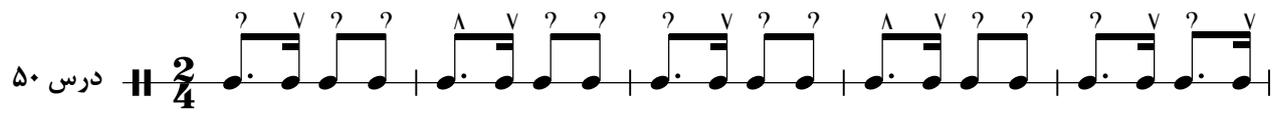

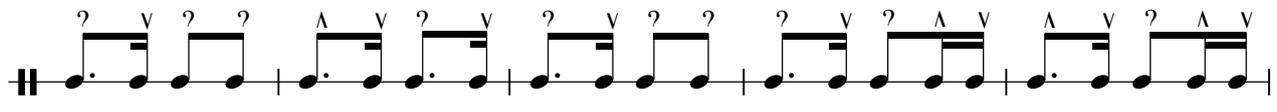

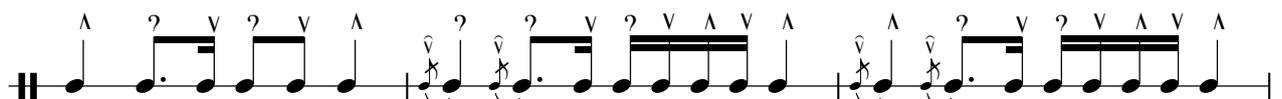
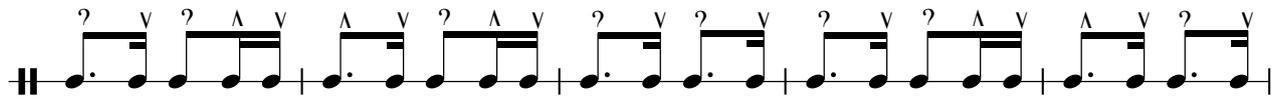

*نقطه: هرگاه نقطه جلوی هر نتی قرار گیرد، ارزش زمانی آن نت ۱/۵ برابر می شود، به عبارت دیگر نصف ارزش زمانی هر نت، به آن نت اضافه می شود:

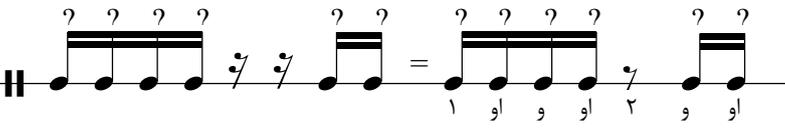

درس ۵۰

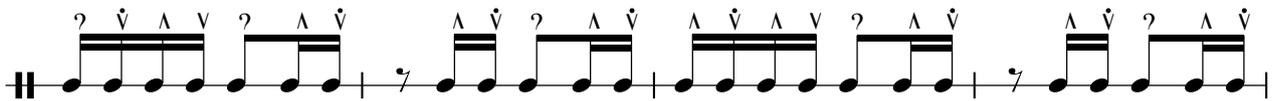
The image displays four staves of musical notation. Each staff begins with a double bar line on the left. The notes are primarily quarter notes and eighth notes. Above the notes, there are various symbols: question marks (?), triangles (^), and the letter 'V'. Some notes have a vertical line through them. The notation is arranged in four horizontal lines, each representing a staff. The first staff has four measures, the second has three, the third has four, and the fourth has four. The notation is complex and appears to be a form of musical shorthand or a specific notation system.

الگوی ۱۰

سنگپ نوع دیگر

درس ۵۲

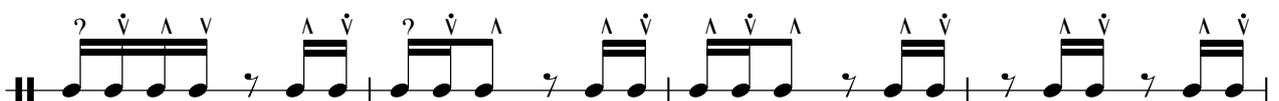

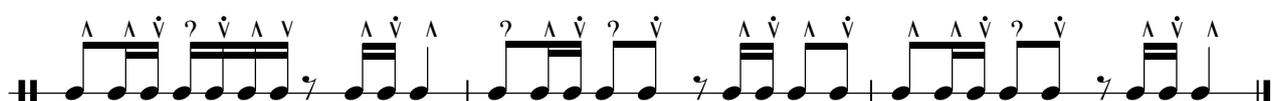
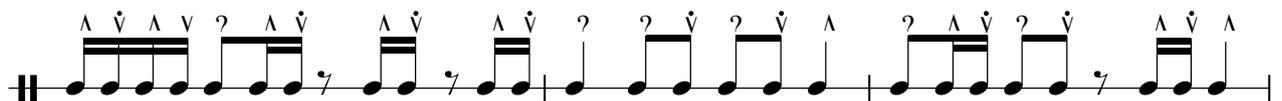
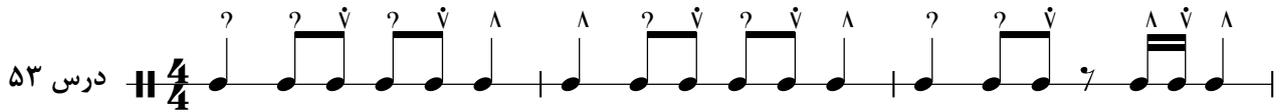
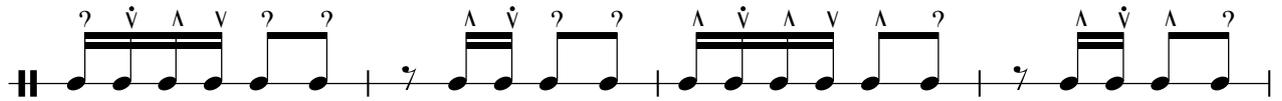

دو نوازی

♩=70

تنبک ۱

تنبک ۲

پیش ریز

♩=60

درس ۵۴

2/4

درس ۵۵

2/4

سنکپ نوع دیگر (خط اتحاد)

درس ۵۶

The musical notation consists of two staves. The first staff begins with a double bar line, a 4/4 time signature, and a quarter note with a question mark. This is followed by a series of eighth notes with accents (^) and slurs. The second staff continues the pattern with similar rhythmic structures, including slurs and accents, and ends with a double bar line.

اگر دل می بری جانا

آهنگ: سماع حضور
شعر: ادیب نیشابوری

$\text{♩} = 70$

$\frac{2}{4}$

a gar del mī _____ ba rī jā _____ nā

ra vā bā ša _____ d be del dā rī

mi yā ne de _____ l ba rān al haq

be del bor da _____ n se zā vā _____ rī

be del bor da _____ n se zā vā _____ rī

de lā dī _____ ša _____ b ĉe mī kar dī

to dar ku ye _____ ha bī be _____ man

e lā hī xu _____ n ša vī ey del

to ham gaš tī _____ ra qī be man to ham gaš

tī _____ ra qī be man

الردل می بری جساما روا باشد به دل داری

میان دلبران الحق به دل بردن سزاواری

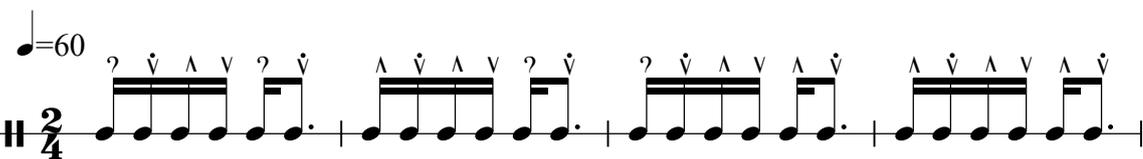
به دل بردن سزاواری

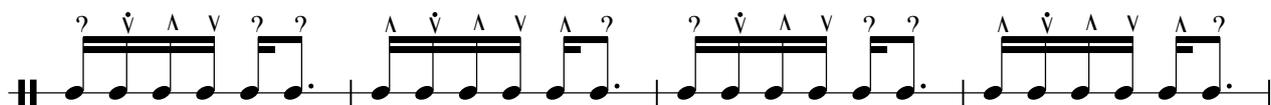
دلا دیشب چه می کردی تو در کوی جیب من

الهی خون شوی ای دل تو هم لثتی رقیب من

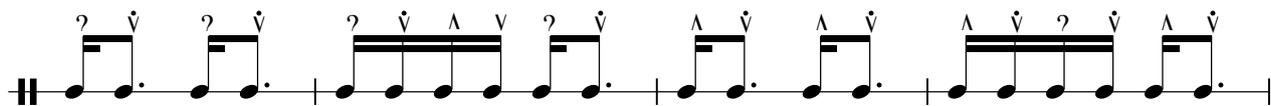
تو هم لثتی رقیب من

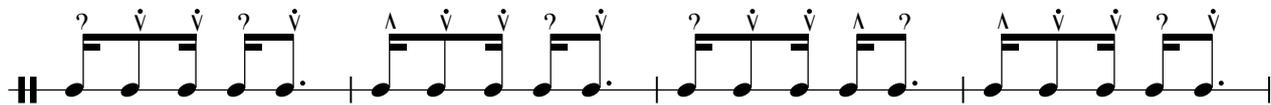
الگوی ۱۱

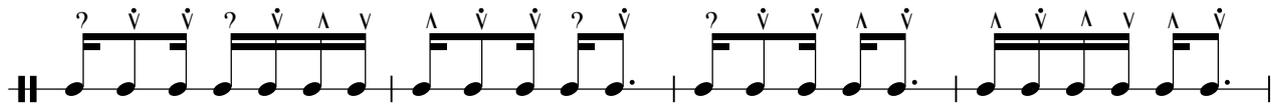
درس ۵۷

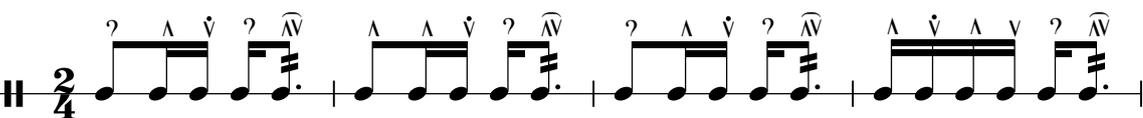

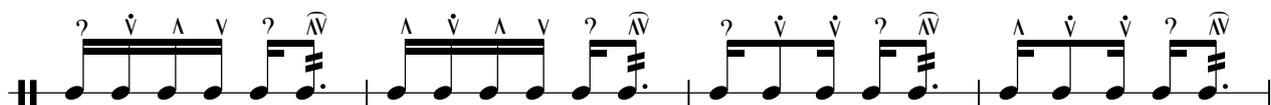

درس ۵۸

The image displays a musical score consisting of seven staves of notation. Each staff begins with a double bar line on the left. The notation includes various rhythmic values (quarter notes, eighth notes, and dotted notes) and rests. Above the notes, there are several types of accents and markings: a question mark (?), a 'v' symbol, a lambda symbol (Λ), and a 'V' symbol. Some notes are grouped with a wide, shallow arch. The staves are separated by vertical bar lines, and the entire score concludes with a double bar line on the right.

تصنيف شد خزان

آهنگ: مصطفی نوربانی
شعر: رهی معیری

♩=80

šod xa zān gol ša ne ā še nā ī ———

bā zam ā taš be jān zad jo dā ī ———

om re ma ney gol tey šod bah re to vaz to na dī dam

joz bad ah di yo bī va fā ī ———

bā to va fā kar dam tā be ta nam jān

bud meh ro va fā dā rī ———

bā to če dā rad sud ā fa te xer ma ne

meh ro va fā ī no go le gol ša ne jow ro ja fā ī

az de le san gat ā — h de la maz qam xu nī nast

ra ve še bax ta mī nast a — z jā — me qam mas

tam doš man mī pa ras tam tā —

ha — s tam to vo mas taz mey be ča man

čon gol xan dān az mas tī bar ger ye ye man

bā de ga rān dar gol šan nu šī mey —

man ze fe rā qat nā le ko nam tā key —

to vo mey čon nā le ke šī dan hā ma no čon gol jā me da rī dan

hā ze ra qī bān xā rī dī dan hā —

de la maz qam xun kar dī če be gu yam

čun kar dī da — r da — m a — f zu — n kar —

dī bo ro ey az meh ro va fā ā rī bo ro ey ā

rī ze va fā dā rī ke še kas tī čun zol fat ah de ma

rā da rī qo dar daz om ra — m
se tam be yā rān tā čand

ke dar va fā yat šod tey ne mī ko nī ey gol
ja fā be ā še q tā key

yek dam yā dam ke ham čo aš kaz čaš mat of tā dam

tā ā ā ke — y bī — to bo vad ā — h az de le
a — z qa — m xu — n de le man

to gar če ze meh nat xā ram kar dī

bā qa mo has rat yā ram kar dī meh re to dā ram

bā — z be kon ey gol bā ma — n har če ta vā nī

nā — z har če ta vā nī nā — z a — z

e — š qa — t mī — su — za — m bāz

شد خزان گلشن آشنائی
 باز هم آتش به جان زد جدائی
 عمر من ای گل طی شد بهر تو
 وز تو ندیدم جز بد عهدی و بی وفائی
 با تو وفا کردم تا به تنم جان بود
 مهر و وفاداری با تو چه دارد سود؟
 آفت خرمن و مهر و وفائی
 نو گل گلشن جور و جفائی
 از دل سنگت آه

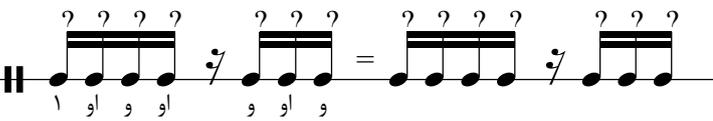
دلم از غم خونین است
 روش بختم این است
 از جام غم مستم
 دشمن می پرستم تا هستم
 تو مست از می به حسن
 چون گل خندان از متی برگریه می من
 بادگران در گلشن نوشی می
 من ز فراقت ناله کنم تا کی؟

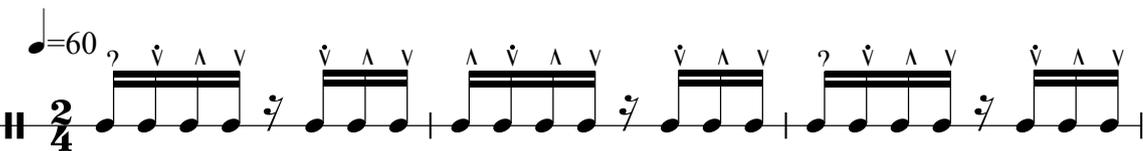
تو و می چون ناله کشیدن با
 من و چون گل جامه دیدن با
 زرقبان خواری دیدن با
 دلم از غم خون کردی
 چه بگویم چون کردی
 دردم افزون کردی
 برو ای از مهر و وفاداری
 برو ای عاری ز وفاداری
 که سگتی چون زلفت عهد مرا

دریغ و درد از غم سرم
 که در وفایت شد طی
 مستم به یاران تا چند؟
 جفا به عاشق تا کی؟
 نمی کنی ای گل یک دم یادم
 که همچو اشک از چشمت اقدام

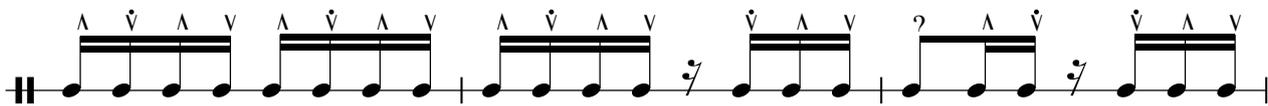
تا کی بی تو بود از غم خون دل من؟ آه از دل تو

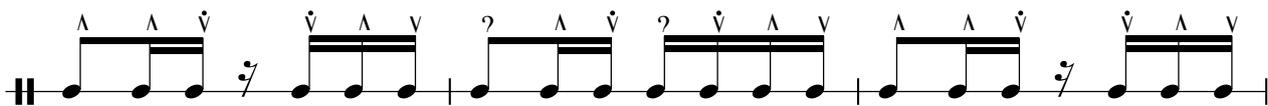
گرچه ز محنت خوارم کردی
 با غم و حسرت یارم کردی
 مهر تو دارم باز
 بکن ای گل با من هر چه توانی ناز
 هر چه توانی ناز
 از عشقت می سوزم باز

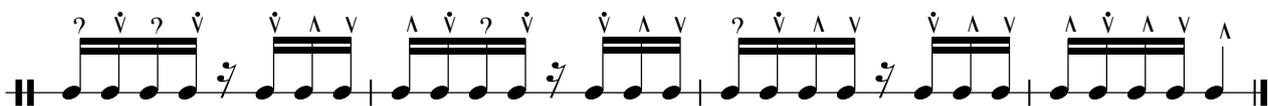
الگوی ۱۲

درس ۵۹

درس ۶۰

ریز پلنگ: توالی پی در پی بک و پلنگ را ریز پلنگ گویند.

درس ۶۱

درس ۶۲

درس ۶۳ $\frac{4}{4}$

The musical notation on this page is organized into ten horizontal staves. Each staff begins with a double bar line. The notation includes various rhythmic patterns, rests, and articulation marks such as accents (^), slurs (V), and breath marks (?). Some notes are marked with a sharp sign (#). The music is written on a single-line staff with a double bar line at the beginning and end of each staff.

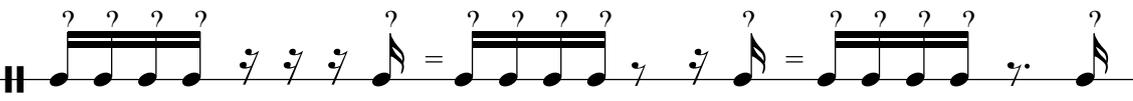
دونوازی

♩=80

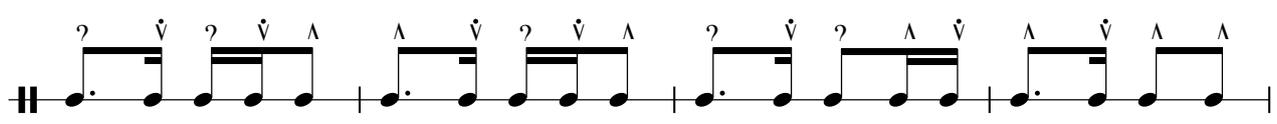
تنبک ۱

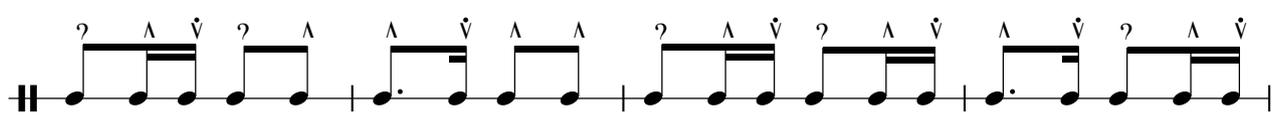
تنبک ۲

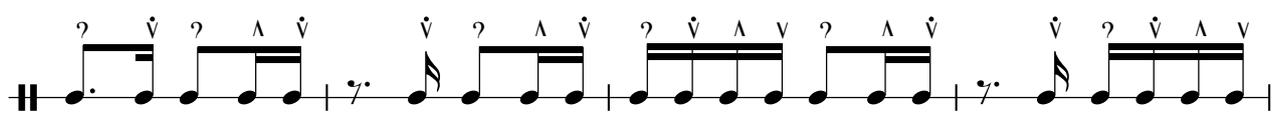
A musical score for a string quartet, consisting of two staves. The top staff contains a melodic line with several notes, each marked with a question mark and a breve (v) above it. The bottom staff contains a bass line with notes and rests, some marked with accents (^) and question marks. The score is divided into four measures by vertical bar lines. The first measure has a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff. The second and third measures have a bass clef on both staves. The fourth measure has a treble clef on the top staff and a bass clef on the bottom staff. The score ends with a double bar line.

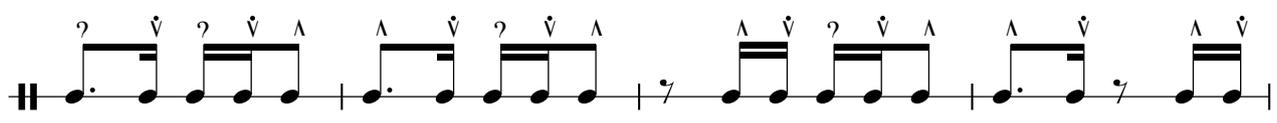
الگوی ۱۳

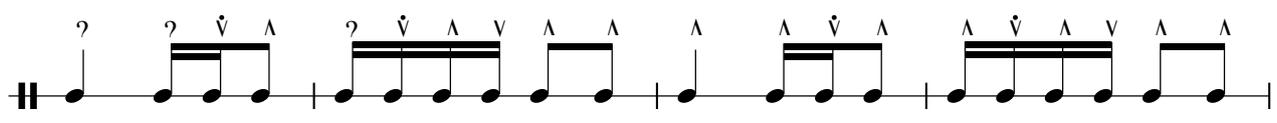
درس ۶۴

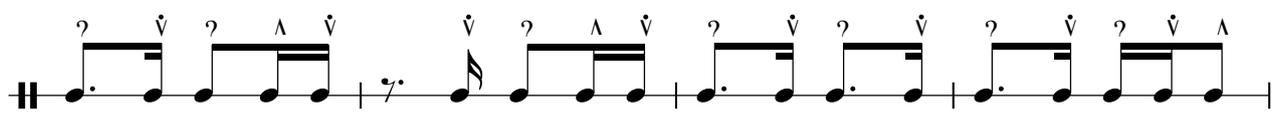

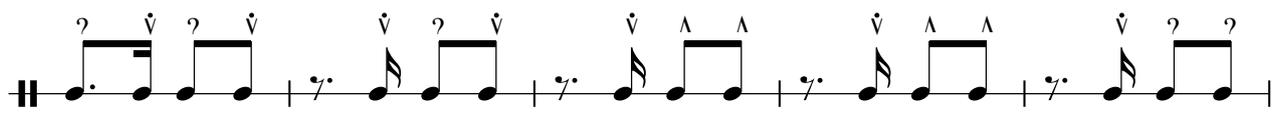

مهر و ماه

آهنگ: همايون خرم
شعر: كريم فکور

$\text{♩} = 50$

2/4

yek na fa sey pey ke sa ha rī bar sa re ku yaš

kon go za rī gu — ke ze hej raš be fa qā nam be fa qā

nam ey ke be eš qat zen de ma nam gof ti az eš qat

dam na za nam man na ta vā nam na ta vā nam na ta vā

nam man qar qe go nā ham to oz re go nā hī

ru — zo ša bam rā to čo meh rī to čo mā hī čon

bā de be ju šam dar ju šo xo ru šam man sa re zol

fāt be do ā lam na fo ru šam ha me šab bar

mā ho par vīn ne ga ram ma ga rā yad

rox sā rat dar na za ram če be gu yam

be ke gu yam in rāz qa ma mīn bas ke ma rā kas
na bo vad dam sāz

یک نفس ای پیک سحری بر سر کوشش کن گذری

کو که ز بجزش به فغانم به فغانم

ای که به عشقت زنده منم گشتی از عشقت دم نزنم

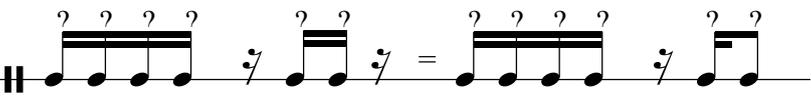
من توانم توانم توانم

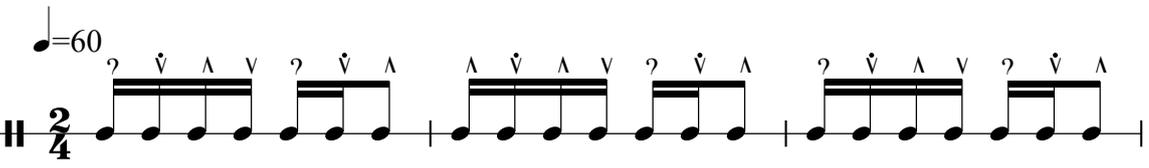
من عنبرق کنا هم تو عذر کنا بی روز و شام را تو چو مهری تو چو ماهی

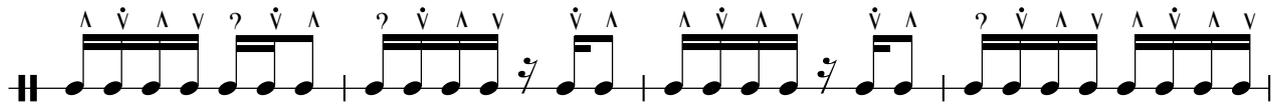
چون باده به جوشم در جوش و خروشم من سر زلفت به دو عالم نفروشم

همه شب بر ماه و پروین نگرم مگر آید رخسارت در نظرم

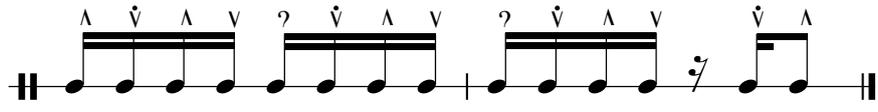
چه بگویم چه بگویم به که گویم این راز غم این بس که مرا کس نبود دمساز

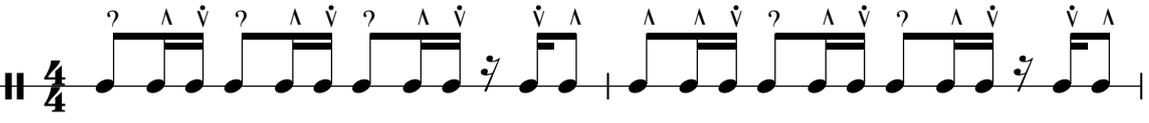
۱۴ الگوی

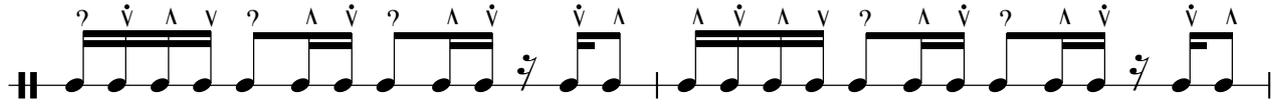
۶۵ درس $\text{♩} = 60$

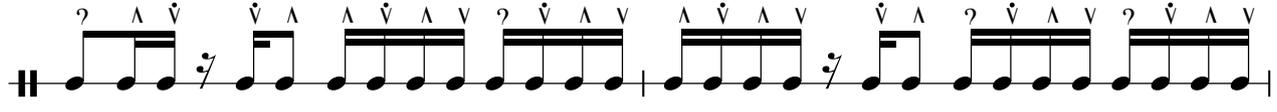

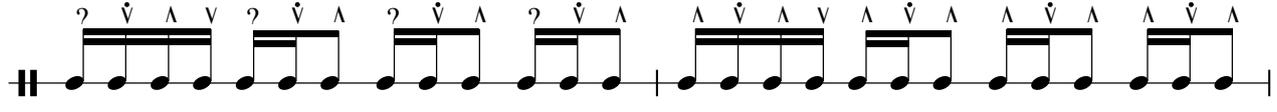

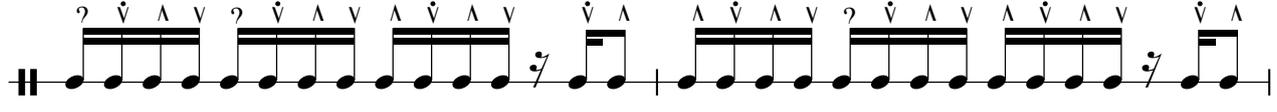

۶۶ درس $\frac{4}{4}$

? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 درس ۶۷ || $\frac{2}{4}$? ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v
 ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ^ v ? ^ v ^ v

بیداد زمان

آهنگ: پرویز یاحقی
شعر: بیژن ترقی

$\text{♩} = 70$

2/4

be ra hī dī dam bar ge xa zān paž mor de ze bī

dā de za mān kaz šā xe jo dā bud čo ze gol šan ru

kar de na hān dar rah go za raš bā de xa zān čon pey ke ba lā

bud ey bar ge se tam dī de ye pā ī zī

ā xar to ze gol šan ze če bog rī zī ru zī to ha

mā qu še go lī bu dī del dā de vo

mad hu še go lī bu dī ey ā še qe šey dā

del dā de ye ros vā gu ya mat če rā fe sor de am

dar gol na sa fā ī bā šad na va fā ī joz se tam ze

vey na bor de am ā h bā re qa

mat dar del be ne šān dam dar ra he u man

jān be fe šān dam tā šod no go le gol ša no zī be ča

man raf tān go le man az dast bā xā ro xa

sī pey vast man mān da mo sad xā re se tam

vīn pey ka re bī jān ey tā ze go le gol

šan paž mor de ša vī čon man

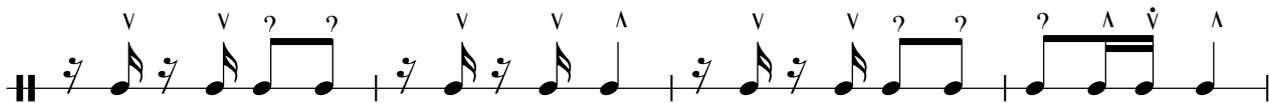
har bar ge to of tad be ra hī paž mor de vo lar zān

بره‌ی دیدم برک خزان پژمرده زبیداد زمان کز شاخه جدا بود
 چو ز گلشن رو کرده نمان در رهگذرش باد خزان چون پیک بلا بود
 ای برک تسم دیده‌ی پاییزی آخر تو ز گلشن زچه بگریزی
 روزی تو هم آغوش کلی بودی دل داده و مدبوش کلی بودی
 ای عاشق شیدا دل داده‌ی رسوا گویت چرا فسرده ام
 در گل، نه صفایی باشد نه وفایی جز تسم زوی نبرده ام
 خار غمش در دل بنشاندم در ره او من جان بفشاندم
 تا شد نوکل گلشن و زیب چمن

رفت آن گل من از دست با خار و خسی پیوست
 من ماندم و صد خار تسم وین پیکر بی جان
 ای تازه گل گلشن پژمرده شوی چون من
 هر برک تو افتد بره‌ی پژمرده و لرزان

الگوی ۱۵

درس ۶۸

درس ۶۹

The musical score consists of five staves of music in 4/4 time. The notation includes various rhythmic values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and accidentals (sharps). Above the notes, there are several articulation and performance markings: accents (^), slurs (Λ), and breath marks (V). The score is divided into measures by vertical bar lines, and each staff begins with a double bar line and a repeat sign (||).

الگوی ۱۶

درس ۷۰